

DOMOLJUB

LEVI 9.

VE LJUBLJANI DNE 1. MARCA 1933

LEVO 46

Čas 35 Din. Za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 30 Din. Izdanih samo sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub« naračuna, reklamacije in inzerati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani. Telefon uredništva: 2549. Telefon uprave: 2092.

Brodar in tovariši pred sodiščem

V ponedeljek, dne 21. februarja, se je pričela pred sodiščem za zaščito države v Ljubljani velika javna razprava zaradi dogodkov, ki so se lansko leto ob dr. Koroščevi 60 letnici godili po raznih krajih Gorenjske.

Obtoženih je 12 Slovencev

Na njih državni tožilec obtožuje sledečih dejanj: kršitev zakon o zaščiti države in zoper § 307. az. zakona (razžaljenje kralja):

1. Brodarja Janeza, bivšega nar. poslanca, češ da je 16. maja 1932 ob priliki manifestacij v Hrastju med ostalim vzklikal tako, da je s tem razžalil vladarja, da je 16. maja 1932 ob priliki manifestacij v Hrastju proti nadpornemu poslancu Janku Barletu v prisotnosti še oseb izjavil: »Preje smo zahtevali avtonomijo, sedaj pa zahtevamo več. Sedaj zahtevamo federacijo, popolnoma samostojno upravo Slovenije«. Torej je s temi besedami hotel istaviti razpoloženje, da se spremeni sedanja državna ureditev... da je 22. maja 1932 v Senčurju ob priliki zborovanja Janka Barleta kot voditelj demonstrantov navajal ljudstvo k nasilstvom napram državnim oblastem. Tako, da je ljudstvo prebilo žandarmerijski gordon pred Gasperlinovo gostilno in hotelo razorožiti žandarje. Pri tej priliki je padel tudi strel iz revolverja zaradi česar je žandarmerija morala uporabiti mizlo in vroče orožje. Da je ob isti priliki z vzkliki žalil kralja in režim ter hotel s tem ustvariti med ljudstvom razpoloženje, da se eden del naše kraljevine oddvoji od državne celine kot samostalna država.

2. Umnika Antona, bivšega oblastnega poslanca, češ da je 22. maja 1932 ob priliki Barletovega shoda v Senčurju navajal demonstrante k nasilju proti državnem oblastem na isti način, kakor Janez Brodar in je s tem ogrožal javni mir in spravi v nevarnost javni red v državi. Da je ob isti priliki navajal demonstrante k nasilnemu postopanju proti Jožetu Prešernu in njegovi družini z besedami: »Pobijte izdajalce! Dol z njimi! Kolo razbite, anta pa ubijte!« kar so oni tudi storili, s čemer je povzročil nasilje in oškodoval tujo lastnino.

3. Štrcina Ivana, bivšega nar. poslanca, češ da je 15. maja 1932 v Mengšu z besedami: »No fantje, ali ne bo nič« in s celim svojim delovanjem navajal svoje zbrane pristaše k nasilju proti državnim oblastem tako, da je

ljudstvo v sprevedu vzklikalo: »Živela slovenska republika« in se je žalil tudi vladarja. Na poziv žandarjev, da se razide, je ljudstvo hotelo žandarje razorožiti. Obtoženi je torej navajal prisotne k nasilstvu in na splošno ogrožal javni red in spravi v nevarnost javni red v državi.

4. Vombergarja Jerneja, češ da je maja meseca 1932 v Kernovi gostilni v Cerkljah, v Zormanovi gostilni v Zgornjem Brniku in v Jenkovi gostilni v Cerkljah v prisotnosti večjega števila ljudi izjavjal, da bi bilo bolje »da Slovenija postane samostojna na ta način, da bi imela z Jugoslavijo skupaj samo kralja in vojsko in da naj bi dr. Korošec postal prvi predsednik samostojne Slovenije.« Na ta način se bodo davki znižali. S tem je ustvarjal prepričanje, da se naj spremeni današnja drž. politična ureditev države.

5. Grlica Franca, češ da je 22. maja 1932 ob priliki manifestacij proti poslancu Janku Barletu vzklikal »Živela samostojna Slovenija« in tudi žalil vladarja ter tako deloval, da se del Jugoslavije oddvoji kot samostojna država.

6. Kosa Vinka, češ da je 22. maja 1932 ob priliki demonstracij proti Janku Barletu v Senčurju vzklikal »Živela republika« in žalil vladarja ter deloval na to, da se del kraljevine Jugoslavije oddvoji od celine kot samostojna država.

7. Loboda Josipa, češ da je 22. maja 1932 ob priliki manifestacij v Dolu vzklikal »Živela republika« in žalil vladarja, torej s temi vzkliki ustvarjal razpoloženje, da se del Jugoslavije oddvoji od celine kot samostojna država.

8. Ogrina Tomaža, češ da je 15. maja 1932 ob priliki manifestacij vzklikal »Živela svoboda«, »Živela slovenska republika« ter s tem ustvarjal razpoloženje, da se del kraljevine Jugoslavije oddvoji od celine kot samostojna država.

9. Cerarja Petra, češ da je 15. maja 1932 ob priliki manifestacij v Mengšu vzklikal »Živela svoboda«, »Živela republika« ter na ta način ustvaril razpoloženje za oddvojitve dela Jugoslavije iz drž. celine.

10. Iljijo Alojzija, češ da je začetkom maja 1932 v gostilni Križnarja Josipa v Predvorju rekel Vombergarju Jerneju: »Upam, da bo v enem ali dveh letih drugače, da bo Slovenija postala federativna država z dr. Korošcem kot predsednikom.« s čimer je deloval na to, da se spremeni današnji državni red v državi... da je 22. maja 1932 ob priliki manife-

stacij proti shodu poslancev Mravijeta Milana na shodu poslancev na česti iz Primskovega v Kranj vzklikal »Živela svoboda«, »Živela samostojna Slovenija«, s čimer je deloval proti današnji državni ureditvi in proti političnemu redu v državi.

11. Škrbca Matijo, češ da je 22. maja 1932 na shodu poslancev Mravijeta v Primskovem vzklikal »Živela samostojna Slovenija«, »Živela republika«, s čimer je hotel spremeniti današnje državno ureditev in deloval na tem, da se del kraljevine oddvoji od celine kot samostojna država.

12. Gregorina Franca, češ da je 22. maja 1932 ob priliki govora župnika Komljanca Antona pred cerkvijo pri Sv. Trojici med ostalim z vzkliki žalil vladarja.

Priče so poklicani v Belgrad: Janez Rekar, Anton Zupan, Miha Molj, Franc Sotlar, Rakič Borislav, Jože Prešeren, Jože Mrak, Ivan Srebot, dr. Stane Rape, Miha Beljak, Josip Adamič, Mitan Mravije, Jernej Vadnjal. Od žandarmerijske postaje v Senčurju je bilo dostavljenih 54 zapisnikov, iz Hrastja 9 zapisnikov, iz Mengša 43, iz Cerkelj 21, iz Dola 12, iz Primskovega 15, iz Sv. Trojice 71.

Razlogi obtožnice

Obtožnica opisuje politične razmere, ki so nastale v Sloveniji po 6. januarju 1929 in po izstopu dr. Korošca iz vlade v začetku septembra 1931 ter ugotavlja, da se je vedno bolj in bolj začela voditi v posameznih okrajih srdita propaganda proti državi in režimu in to iz razloga, ker bivša stranka SLS ni mogla na volitve. Obtožnica pravi nadalje, da so pripadniki bivše SLS hoteli izkoristiti proslavo 60 letnice dr. Antona Korošca, da pokažejo svojo nezadovoljnost z sedanjim režimom.

To se je pokazalo že dne 8. maja 1932 ob priliki dr. Koroščeve proslave v Ljubljani, kjer je prišlo do velikih izgredov, ki so bili naperjeni proti režimu. Prišlo je tudi do protirežimskih in protidržavnih vzklikov, ki so se nadaljevali celo na ulici tako, da so bili izzvani spopadi s predstavniki javnih varnosti ter je bilo ranjenih 5 policajev in dva demonstranta.

Nadaljni dogodki v Senčurju, Hrastju, Domžalah, Mengšu, Komendi, Kaplji vasi, Dolu, Primskovem in Sv. Trojici dokazujejo, kako se je ta protirežimska propaganda po načrtu in v hitrem tempu vršila. Obtožnica

pravi, da ni mogoče misliti, da bi se slovenski kmetijski narod, slovenski fantje in dekleta in celo otroci sami od sebe dvignili proti vladni oblasti, ter predpostavljajo, da so bili na to pripravljeni in poučeni s pomočjo posebne tajne propagande. Obtožnica pravi, da si ni mogoče misliti, da bi slovenski kmetje sicer mogli govoriti o samostojni slovenski republiki. Nadalje pravi obtožnica, da je slučaj, da so pljuvali na duhovnika (Barleta) in ga obmetavali s kamenjem edinstven v zgodovini Slovenije. Vsi nadaljni izpadi proti žandarmeriji, ki so jo ob vsaki priliki obmetavali s kamenjem, s poleni, dokazujejo, da je ta propaganda delovala na podlagi dobro premišljenega načrta, ki so ga izdelali posamezniki, ki pa so hoteli ostati prikriti za kulisami. Obtožnica navaja nadalje, da je ves preiskovalni material, ki ga je zbrala policija, dokaz za skrajno trditve. Na raznih javnih in tajnih sešanjih so se določile točne smernice, kako je treba organizirati proslave in kako postopati proti shodnem nasprotnikom. Narod je prihajal na te shode peš in na dvokolesih, okrašenih s slovenskimi zastavicami in z zelenim parjem in vsi udeleženci so nosili zelene kravate v znak demonstrativnega protirežimskega razpoloženja.

Vsa ta agitacija in propaganda je izhajala od bivših pristavcev SLS, ki sedijo na obtožni klopi, ki so imeli še mnogo drugih sodnikov. Ljudske mase so jih slepo poslušale in se njihovim poveljem pokorile.

Da so vsi ti demonstrativni izgrede imeli protidržavni in protidinastični značaj, jasno dokazujejo napadi na žandarmerijo s kamenjem in v poleni in celo s streljanjem, kot se je zgodilo v Senčurju. Isto dokazujejo protidržavni in protidinastični vzkliki, ki so skoraj neprestano padali domala v vseh imenovanih izgredivih.

Dne 15. maja 1932 se je vršila v Domžalah božja služba na čast 60 letnice dr. Antona Korošca. S živo agitacijo se je pripravljalnemu govoru posrečilo zbrati na tej cerkveni slavnosti okrog 2000 ljudi. Po službi božji so vsi prisotni sledeč pozivu Franca Potočnika odšli v Müllerjevo gostilno, kjer naj bi se bila vršila proslava. Ko so žandarji zahtevali, naj se ljudstvo razide, nikdo ni hotel povelja poslušati in iz mase so se slišali vzkliki: »Živela svobodna Slovenija«, dol z vlado, dol diktatura, živela svoboda, živel Korošec«. Žandarje so obmetavali s kamenjem in žalili vladarja. Žandarmerija je nato energično nastopila, nato se je ljudstvo mirno razšlo. Skoroda vsi udeleženci so nosili zelene kravate v znak protesta proti vladi.

Istega dne 15. maja 1932 se je po službi božji zbrala pred cerkvijo ogromna masa ljudstva obeh spolov iz Mengša in sosednih vasi, med katerimi je bilo veliko število biciklistov s slovenskimi zastavami na čelu ter se pomikal proti Velikemu Mengšu, vzklikajoč proti vladi in za dr. Antona Korošca. Ob tej priliki so padli razni medklici, kot »živijo dr. Korošec, živela svoboda, živela slovenska zastava, dol Sokol, dol vlada, dol režim, dol izdajalci, živijo Orel, živela slovenska republika, dol tirani slovenskega naroda« in žalili so vladarja. Na žandarje je vsulo kamenje in vzklikali so »Fej žandarmerija«. Manifestacija je po izjavi nekaterih prič bila podobna revoluciji. Po energičnem nastopu žandarmerije, ki

Oskrbnina: I. razr. 100 Din, II. razr. 80 Din
Zdravnik: Dr. Fr. Berganc, šef-primarij v p.

je zagrozila z uporabo orožja, je bil mir zopet vzpostavljen.

Naslednji dan se je zbrala v Komendi po večernicah velika masa ljudstva k 60 letnici proslavi dr. Korošca. Tudi tukaj se je organiziral sprevod z veliko slovensko zastavo na čelu in se pomikal proti Kapljišavi. Pri tej priliki so padeli vzkliki »Dol vlada, dol žandarmerija, dol vladni hlapeci, dol Sokoli, živel Orel, dol režim, živel Korošec, živela federacija, živela samostojna Slovenija, živela svoboda, živela slovenska zastava« in žalili so vladarja. Na žandarje je ljudstvo metalo kamenje. Šele, ko so žandarji postali energični, se je ljudstvo razšlo.

Istega dne 16. maja je hotel bivši narodni poslanec Janko Barle, župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani imeti javen političen shod v Hrastju. Kakor hitro je Janez Brodar za to zvedel, je zbral svoje pristaje, ki so takoj začeli demonstrirati proti Barletu z vzkliki »Živel Korošec, dol Barle, živela svoboda« Brodarjev hlapec Zumer Josip je razobesil na cerkvenem zvoniku velikansko slovensko zastavo in zvonovi v zvoniku so neprestano zvonili, zaradi česar Barle ni mogel imeti svojega shoda. Tudi tukaj se ljudstvo ni hotelo raziti, dokler je Barle ostal v Hrastju in je žandarje obmetavalo s kamenjem in poleni. Polena so letela tudi na dvorišče, kjer se je nahajal Barle s svojimi pristaji. Po izjavi priče Rekarja Janeza je Brodar Janez pri tej priliki vzklikal proti vladarju in za Mussolinija.

22. maja 1932 se je zbralo po božji službi nekoliko sto ljudi, ki so bili pozvani, da gredo v sprevodu skozi vas na proslavo dr. Antona Korošca. Na čelu so nosili slovensko zastavo. V sprevodu so padali vzkliki »Živela svobodna Slovenija, živela svoboda, živel dr. Korošec, dol režim, dol vlada, živel slovenski narod, živela Slovenija, dol izdajalci slovenskega naroda, dol Marušič, živela slovenska zastava« in žalili so vladarja. Pri teh demonstracijah je bilo prisotnih tudi mnogo otrok, ki so vzklikali »Živela slovenska zastava, živela svoboda«.

Istega dne se je vršila cerkvena svečanost na čast 60 letnici dr. Antona Korošca pri Sv. Trojici. Pri tej priliki je govoril župnik Anton Komljanec, ki se nahaja sedaj izven države. Obtožnica pravi, da je v svojem govoru napadal režim in državo. Nato so padli vzkliki proti vladi, proti režimu in banu.

22. maja 1932 je stranka JRKD sklicala političen shod v Primskovem, v Senčurju, v Križah in pri Sv. Ani. Shodi so se vršili samo v Primskovem in v Senčurju. Potek dogodkov je bil po obtožnici sledeči: Na shod v Primskovem so prišli opozicionarci, 200 po številu, katere je vodil kranjski župnik Matija Škrbec. Kakor hitro je začel govoriti narodni

poslanec Milap Mravlje, je nastala v dvoje zmešnjava in šele ko je župnik Škrbec dal znamenje z roko, se je dvorana pomirila, toda pa se je takoj začel strašen nemir. Zamenjan poslanec Mravlje miril ljudsko maso, ki je vzklikala »Dol z ojim, odri ga, živela svoboda, živel Korošec«. Na poziv Mravljeja je bil shod zaključen in prisotni žandar je pozval ljudstvo, naj se razide. Ko je župnik Škrbec odšel iz dvorane, je vzkliknil, obrnjen proti ljudstvu: »Živela samostojna Slovenija«, a obrnjen proti poslancu Mravljeju, je pomahal z roko in ironično dejal »Živela republika«. Zunanji gasilski dom je bil poslanec Mravljeja sultriran in neki demonstrant je vrgel proti njemu velik kamen, ki ga pa ni zadal. Na je masa korakala skozi Primskovo, so se slišali razni vzkliki, podobni zgoraj navedenim. Posebno se je med maso odlikoval slovenski demik Ilija Alojzij, ki je opetovano vzklikal »Živela samostojna Slovenija, živela svoboda«.

Istega dne je bil naznanjen politični shod narodnega poslance Janka Barleta v Senčurju. Opozicija je hotela ta shod preprečiti in zato razvila živahno agitacijo. Popoldne se je zbralo v Senčurju okrog 3000 ljudi, pristaje bivše SLS, ki so prihajali v Senčur v lepo organiziranih skupinah. Večina je nosila zelene kravate in male slovenske zastavice. Shod so imeli pristop samo Barletovi pristaji. Nasprotnike pa je žandarmerija zavlačala. Vsled tega je nastala pred Gasperlinovo hišo velikanska zmešnjava. Nasprotniki so hoteli v dvorišče na shod in z naskokom prodrli žandarmerijski kordon. Ko so bili obbiti, je padel na žandarje revolverski strel in islem trenutku je začelo leteti kamenje in polena od vseh strani tako, da so nekateri žandarji bili tudi zadeti. Nastala je velikanska zmešnjava in vpitje »Dol z izdajalci, dol Barle, dol vlada, živela federacija, živela slovenska republika, živela svoboda, dol režim, dol diktatura« in žalili so vladarja. Ker se je žandarmerija nahajala v nevarnosti, da je ljudske mase razorožijo, je bila primorana, da uporabi vroče orožje. Masa se je nato porazgubila v smeri cerkve, župnišča, Umanovega dvorišča in osnovne šole, toda kakor hitro je streljanje ponehalo, so demonstranti zopet začeli z vzklikanjem in z metanjem kamenja.

Ko se je pokazal Barle na ulici, so ga ljudske mase obmetavale s kamenjem in na vanj pljuvali. Janko Barle se je skrivil pri svojem prijatelju župniku Pibru in se odpeljal v Kranj v avtomobilu s kranjskim župnikom Škrbcem.

Vsi ti dogodki so imeli svoj odmev tudi po raznih vaseh, v okrajih Ljubljana, Kamnik in Kranj, kjer so posamezniki na cesti ali pri gostilnah dajali duška svojemu nerazpoloženju proti režimu z raznimi vzkliki, kot »Živela republika, dol kralj, dol tirani« in slično.

Najprej je sodni zbor zaslišal vse obtožence. Zaslišanje je trajalo od torka do petka. Vsi obtoženci so odločno izjavili, da ne ne čutijo krive. Priznavajo, da so se omenjenih manifestacij, oziroma shodov udeležili, toda so vzklikali dr. Korošcu in svobodi, zanikajo pa, da bi klicali proti kralju ali državi, ali da bi celo oni organizirali vse te dogodke

Zasliševanje obtožencev

Prvi dan

Dne 21. februarja so se začelo zasliševanje obtožencev z javnim čitanjem obtožnice, uvodoma trdi, da so bili nemiri, ki so se zgodili ob priliki 60 letnice svečanosti za Korošca v Domžalah, Mengšu, Komendi, Hraščju, Senčurju, Primskovem, v Dolu in pri Trojci, vnaprej pripravljene z namenom, se politični shodi Barleta in Mravljeta onemogočiti. Obtožnica nadalje obtožuje vsakega samoznega obtožence posebej. Vsi so obtoženi, da so ob priliki imenovanih dogodkov delali protidržavne vzklike. Prvi trije obtoženci so vrhu tega še osumljeni v obtožnici, da so pripravljali in vodili omenjene demonstracije, od katerih je bila ona v Senčurju najresnejša, ker je tam orožništvo moralo uporabljati smrto in vroče orožje.

Prvi je bil zaslišan posestnik in bivši narodni poslanec Janez Brodar, katerega je spraševal predsednik dr. Bubanj. Janez Brodar je v svojih odgovorih zanikal, da bi bil bil kakšna navodila od kogarkoli, da razvaja shod v Senčurju, nadalje, da bi bil on nikdar zbrano ljudstvo proti državi, oblastem in da bi bil delal protidržavne vzklike. Amnik zatrjuje nasprotno, da je ves čas ljudi miril, kakor je dobil za to nalogo od kranjskega okraj. načelnika.

Drugi dan

Dne 22. februarja so bili zaporedoma zaslišani Umnik, Grile, Kos, Strein in Ogrin. Umnik je v svojih odgovorih na predsednikova vprašanja zanikal obtožbo, da je stal kakšno vodilno vlogo pri demonstracijah v Senčurju, ampak da se je ves čas, dokler so trajali nemiri, prizadeval, da ljudstvo pomiri in ga mirnim potom razprši. On posebno zanikava obdolžitve, da je iz njegovega dvorišča padel prvi strel, kar je dalo povod, da je žandarmerija začela tudi streljati. Polena pa so letela iz njegovega dvorišča, za kar pa on v splošnem razburjenju, da je nastalo, ne more nositi nobene odgovornosti. Obtoženi Umnik odklanja tudi verodostojnost nekaterih prič, ki so se proti njemu izjavile. — Grile Franc odgovarja predsedniku, da zanika vsako krivdo in da se on politiko sploh ni pečal in da ni nikdar izgovoril besed, zaradi katerih je obtožen. — Inko Kos je tolmačil, da je takoj v začetku demonstracij bežal iz Senčurja in ne ve ničesar ne o metanju kamenja in polen, ne o kakšnih vzklikih ali drugih podrobnostih demonstracij. On tudi ne more obrazložiti, kaj je po njegovem mnenju republika. — Bivši poslanec Ivan Strein se brani, češ, da on ni stal nobene vodilne vloge pri dogodkih v Mengšu in da je nasprotno ljudstvo le miril. Obtožnica mu očita, da je fante nagovoril z besedami: »Fantje, ali ne bo nič! Medtem, ko je res le to, da jim je rekel: »Fantje, ne

bo nič, ker je shod oblastveno prepovedan.« — Tomaž Ogrin se ne smatra za krivega. V Mengeš je prišel šele, ko je bilo že vse končano. On tudi ni vzklikal nedovoljene besede in ni nosil slovenske zastave. Na predsednikovo vprašanje, kaj je to zeleni kader, on odgovarja, da o tem sploh nima nobenega pojma.

Tretji dan

Dne 23. februarja so bili zaslišani ostali obtoženci: Loboda, Cerar, Vombergar, Škerbec in Ilija. Prvi je bil zaslišan Peter Cerar, ki zanikava, da bi bil vzklikal prepovedane vzklike, ali da bi bil ustvarjal nerazpoložene proti oblastem za javno varnost. — Jernej Vombergar se je zagovarjal, da je bil pri proslavi 60 letnice dr. Korošca v Ljubljani zaradi tega, ker ljubi petje. S politiko se on sploh ni pečal in če ga dolžijo, da je govoril okrog pot gostilnih o samostojni Sloveniji, so ga napačno razumeli, kajti on je menil vedno le avtonomno Slovenijo v okviru jugoslovanske države. Izpovedanja Jerneja Vombergarja so zanesla dobro voljo v sodno dyorano in nekaterim njegovim izrazom so se sodniki in publika enako srčno smejali. — Josip Loboda zanikuje, da bi bil delal nedovoljene vzklike na Koroščevi proslavi v Dolu. Tudi otroke ni navajal k nedovoljenim vzklikom. Vse, kar je napravil, je to, da je kupil za 8 Din malinovec za otroke. — Akademik Alojzij Ilija priznava, da je bil navzoč na shodu Mravljeta v Primskovem. Zanika pa, da bi bil hujskal ljudstvo ali vpil nedovoljene vzklike. Priznava pa, da se je izjavil, da bi bilo morda bolje, da bi se naša država uredila na federativni podlagi. Na predsednikovo vprašanje odgovarja, da razume pod federacijo narod, ki sam sebe upravlja. Pri tem pa je vedno mislil na obstoječi okvir jugoslovanske države. Tudi na drugih shodih se je nahajal in povsod mirno vplival na ljudske mase. — Za njim je bil zaslišan škof. duh. svetnik Matija Škerbec, župnik v Kranju, ki je v daljšem govoru opisal dogodke na Primskovem, kjer je imel namen poslanca Barleta interpellirati zaradi nekaterih davščin. Kakor hitro so nastali nemiri, je on steril vso svojo dolžnost kot katoliški duhovnik, da ljudstvo pomiri in da prepreči vsako uporno dejanje proti drž. oblastem. On izjavlja, da bi javno sodnikom povedal, ako bi bil kriv, kajti kot katoliški duhovnik bi smatral za nekrščansko, če ne bi nosil tudi posledice svojega delovanja.

Zasliševanje prič

Dne 24. februarja se je začelo zasliševanje prič. Prvi je nastopil Janez Rekar iz Hraščja, ki obdolžuje Janeza Brodarja, da je vzklikal nedovoljene izraze, kar on lahko potrdi s prisego, če je potrebno desetkrat ali pa stokrat. — Druga priča Anton Zupane iz Voklega izjavlja, da je slišal vzklike za

Korošca in proti Barletu, drugih vzklikov pa se ne spominja. On izrečno izjavlja, da ni slišal govoriti Brodarja o kakšni republiki. Pač pa se mu zdi, da je Brodar prišel na shod z namenom, da ga razbije. — Tretja priča Miha Molj vtraja pri svojih prvotnih izjavah, češ, da je slišal, kako je Brodar delal nedovoljene vzklike. — Četrta priča žandarmerijski narednik Franc Sotlar v daljšem govoru opisuje dogodke v Senčurju ter izjavlja, da je on bolj opazoval Umnika kot pa Brodarja. Slišal je tudi prepovedane vzklike. Njemu se zdi, da je prvi strel padel iz Umnikove dvorišča. — Kot peta priča je nastopil poročnik Rakič, komandant kranjske žandarmerijske postaje, ki je v daljšem, mirnem in objektivnem govoru obrazložil sodnemu senatu potek dogodkov. Zaljivega vzklika nobenega ni slišal. On tudi ne ve, odkod je padel prvi strel, niti ne more povedati, iz kakšnega orožja bi mogel biti te prvi strel. Brodarja je spoznal šele drugi dan na postaji v Kranju, župnika Škerbeca pa je videl v Senčurju, kako je odpeljal župnika Barleta »kot svojega stanovskega tovariša« iz splošne zmeđe. Šesta priča Jožef Prešeren iz Miletika pa hudo obremenjuje Brodarja in Umnika, katere je videl, kako sta ljudstvo hujskala in vpila prepovedane vzklike. — Sedma priča Jožef Mrak, učitelj iz Mengša, je izjavil glede Streina da je res izgovoril besede, zaradi katerih je obtožen. Za Cerarja in Ogrina pravi, da sta nosila slovenske zastave, a ni mogel slišati, kaj sta govorila. — Priča Milan Mravlje, poslanec je opisoval, kako je poskušal imeti shod na Primskovem pri Kranju in kako je župnik Škerbec klical: Živio Korošci! Živio samostojna Slovenija! Živio republika! Župnik Škerbec zopet odločno zanika vzklik za republiko! — Orožnik Ivan Srebot je pričal o dogodkih v Senčurju, zlasti o tem, kako so se obnašali Brodar, Umnik in Grile. — Nato je bil zaslišan kot priča poslanec dr. Rape, vojni invalid in narodni borec. Opisoval je, kaj je videl na shodu v Senčurju, kjer je tudi govoril. — Priča Miha Beljšak, orožnik, je razlagal dogodke v Mengšu, zlasti obnašanje obtožencev Ogrina. — Orožnik Jernej Vadnjal je bil zaslišan zaradi dogodkov v Primskovem, kjer je isti dan vršil službo. — Orožnik Jože Adamič razlaga kot zadnja priča svoje vtise o demonstracijah v Domžalah in Mengšu. Nekateri priče se podrobno izgovorijo, ki so jih natančno navajale pri prvem zaslišanju, več ne spominjajo.

S tem je bilo zasliševanje prič končano. Predlog zagovornikov, naj se zaslišijo še nekateri razorementne priče in zahtevajo od sodišča nekateri važni akti, ki bi izpodbijali verodostojnost zaslišanih prič, je sodni senat zavrnil.

V teh dneh imajo besedo zagovorniki. O koncu razprave in o razsodbi bodo poročali prihodnjik.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Kako se godi našim izseljencem v Franciji

(Poročilo očividca.)

Lani na izseljensko nedeljo se je zopet počivilo zanimanje za izseljence, ki se je o njih mnogo govorilo in pisalo zasebno in v javnosti. Skrb in briga zanje se ne sme početi. Tema naj služijo tudi ti članki, ki jih je spisal slovenski duhovnik, ki se je mudil več let med slovenskimi in hrvatskimi izseljenci v Franciji, ki se je posvetil izključno le njim, je imel tako lepo priložnost uživati se docela v izseljensko življenje ter spoznati do dna njihove razmere, skrbi, težave, želje in hrepenenja, njihove vrline in slabosti. Gotovo bodo brali članki z zanimanjem mnogi čitatelji Domoljuba, zlasti oni, ki imajo v tujini sinove, brate, sestere, druge sorodnike, prijatelje in znance. Pripomnjeno bodi da ima pisec pred očmi le one izseljence v vzhodni Franciji, ob nemški meji, kjer ne žive v popolnoma enakih prilikah kakor oni izseljenci po drugih francoskih pokrajinah, še manj pa po raznih evropskih ali celo prekomorskih državah.

★

Kdor pozna natančneje izseljensko življenje, se mu morajo smiliti izseljenci v dno duše in mora z njimi iskreno sočustvovati. Ljudje so izkoreninjeni iz rodne zemlje in presajeni na tuja tla, ki so v marsičem drugačna kakor domača. Res se tuintam izseljenci v pismih, ki jih pošiljajo svojem, pohvalijo ter povabijo še druge za seboj v tujino. Kadar pridejo na obisk domov, hvalijo tujino, toliko pripovedujejo, kako dobro se jim godi, kako dobro zaslužijo in devažo prihranke na stran, ki se bodo pozneje z njimi povrnila v domovino in si tu oslislili svoje domovanje, kjer bodo preživeli svoja stara leta. V posameznih, smel bi trditi, izrednih slučajih je vse to tudi resnično, vsaj deloma. Je pa tudi res, da se izseljenci radi pohvalijo, ker ne marajo težiti svojem sra s tem, da bi jim našli v kozarec čistega vina, kakor pravimo, ali pa, ker nečejo pripoznati, da so napak ravnali, ko so se podali zdoma, kar so jim domači in znanci odločno odsvetovali in branili. Na splošno je pa izseljenski kruh grenek, zelo grenek, in Bog varuj vse čitatelje teh vrst, da bi jim ne bilo nikdar treba kupovati kruha z denarjem, ki bi si ga zaslužili z delom v tujini!

Izseljenci so in tudi vedno ostanejo tujci, pa četudi se morda morda v tujini dolga leta, znabiti celo svoje življenje.

Za tujce jih imajo domačini. To čutiljo bridko prav pogosto izseljenci na lastni koži. Kolikrat se pritožujejo delavci, ki so zaposleni pri delu kmeti z domačini, kako jim ti radi predbacivajo, da niso domačini, ampak tujci. »Le zakaj ste prišli sem, pravijo. Kaj je vaša domovina tako beraška, da vas niti preživeti ne more? Kdo vas je klical sem? Doma bi bili ostali, pa bi bilo nam dosti boljše, kakor nam je sedaj! V primeri z našim naporim delom smo vsi slabo plačani. Pa bi mi domačini zaslužili mnogo boljše, ako bi vas ne bilo tu. Ako zahtevamo boljše plače, dobimo krutek odgovor: če vam ni prav, pustite delo. Imamo zadosti inozemskih delavcev na razpolago, ki radi delajo in za plačo, kakor jo imate vi, pa tudi še za nižjo. Treba nam je le poslali na gotove nastave v inozemstvo dopisnico, pa imamo tu v par tednih cel vlak delavcev iz Poljske ali kake druge države! Tuj delavci

da so tudi krivi hude druginje, ki tlačijo zlasti industrijske kraje. To je seveda tudi deloma resnično. Kajti znano je, da so živila draga povsod, kjer biva mnogo ljudstva skupaj, do čim žive redkeje naseljeni kmetijski prebivalci mnogo ceneje. In če ta očitke se je vedno ponavljal v tamošnji globoko verni francoski pokrajini, da tujci nimajo nobene vere, da so strašno pokvarjeni in da okužajo z nevero in pokvarjenostjo tudi domačine, ki preje vsega tega še poznali niso. S takimi očitki pa obkladajo vse tujce brez razločka, pa naj bodo že te ali one vere, te ali one narodnosti, več ali manj pošteni. Zal je treba v tem oziru dati domačinom deloma prav. Ravno tujei so zasejali med nepokvarjeno domače ljudstvo mnogo hujše verske mlačnosti in pokvarjenosti.

Za tujce se imajo izseljenci tudi sami. Če pri besedi domovina postane mnogim kar mehko pri srcu in solze jim s opijo v oči. Tam žele živo čutiljo, kaj je dom, kaj domovina! Zlasti v sedanjih gospodarskih stiski, ko jih marsikje postrani gledajo in jim kažejo pot proti domu, čutiljo, da so odveč, da bi se jih tujina rada iznebila. Premnogi bi sli radi domov, rajši danes nego jutri, ko bi jim le bilo doma preskrbljeno delo, ali če bi imeli vsaj kak dom, čutiljo, da se lahko zatekli. Vedno se zavedajo, da tam niso doma, da imajo pravil in stalni dom drugje, v domovini, koje sinovi in hčere še vedno ostanejo. V tujini bivajo le začasno in so se podali tja le v veliki lahkotnosti, premamljeni od lažujvih bratov, ki

so jim siskali tujino v tako živih in hrabro barvah, ker so menili, da se tam cedi mleko in med. Tako nesirpno in zagotovo čakajo mnogo povratka domov, da si nočejo nabaviti niti najpotrebnejšega pohištva, češ, da ga tuj ne bodo dolgo rabili in bi si nakopali le škodo, ako bi ga nakupili, ker bi ga morali prodati pri odhodu za vsako ceno. Le bolj redki izseljenci, ki nameravajo ostati v tujini, se vedno, ki jim je ta postala nova domovina, si zato omislijo več pohištva ali si celo lastnajo, da si bodo prihranili kake denarje in si postili vili sčasoma lasten dom.

Tudi v drugih ozirih je delavski izseljenski kruh grenek in je tujina le mačeha. Ravno sem med delavci, ki so izključno le rudarji, delavci v premogovniku. Kako pogosto so to žili, kako naporno je delo, kako jih izmuči, in jim črpa življenske moči in sile, tem bolj, kar jih pazniki k delu pogosto tako priganjajo brez razloga mučijo. »Tako žbit in truden puden z dela,« je pravil tujec, »da se mi dom niti jesti ne ljubi: samo čakam, da se brž vrnem k počitku.« Zato so rudarji podvrženi raznim boleznim in se navadno zelo zgodno postarajo. Tujina jih ubije in jim izčrpa vsa boljše življenske moči.

Tujec je in ostane tujec. Po določitih delavskih pogodbah, ki so skleneje tuji delavci, premogokopno družbo, so sicer tuji delavci z ozirna na ravnanje z njimi, plače in delo polnoma enakovrni z domačimi delavci. Vendar je pa dejanski položaj drugačen, vsaj lepše postopajo pri delu z domačini in jih odkažejo delo, ki ni le lažje in lepše, ampak tudi bolj plačano. Morebitne pretopte pa hitreje spregledajo. Ako dela zmanjkuje, odide domačine v vsakem slučaju, tujce odobro ve ter jih posljejo brez priznananja nazaj v domovino.

Strossmayer in sv. oče

Človek bi ne verjel, pa je vendar res: pokojnega hrvatskega škofa Strossmayerja proglašajo danes za nekakega svojega vodjo in učitelja ljudje, proti katerim se je veliki hrvatski knez najbolj boril, to so sovražniki katoliške Cerkve. Pogled v mesta, pa tudi tu in tam na deželo: mala sicer, brezpomembna družbica, ki sicer meče blato na papeža, škofe in duhovnike, z neverjetno drznostjo in hinavščino povzdiguje v zadnjem času do neba pokojnega velikega katoliškega biskupa. Po nalogu od gotove strani izrablja omenjena družba neka privatna pisma Strossmayerjeva za boj proti katoliški Cerkvi in proti katoliškemu redovništvu, kot bi bilo to glavno, kar človek v svojem temperametu in slučajnem nerazpoloženju izjavi prijatelju na štiri oči.

Popolnoma pa zamolčuje omenjena družba vse važnejše javne in zasebne izjave in pastirska pisma Strossmayerjeva, ki kažejo veliko zvestobo pokojnega hrvatskega škofa Strossmayerja napram vsem, kar je katoliško in s katolištvom v zvezi.

Kadar oro za zavarovanja, potem edino le domača s'ovenska
VZAJEMNA ZAVAROVALNICA
v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora

zavaruje: požar, vlom, neugode, jamstvo, steklo, avtomobile, zvonove, življenje na vse možne načine in posmrtninsko zavarovanje Karitas.

Pojasnila dajejo zastopniki, ki so v vsaki fari, ali glavna pisarna v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19

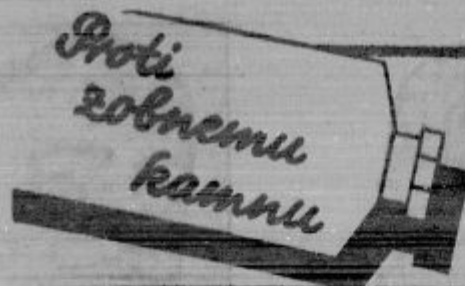
V zadnji »Hrvatski Straži« našočol de Sarič izjavlja, da lahko vsak čas pod prisegi potrdi sledeče: Nekoč mu je škof Strossmayer izrečno naročil, naj ga po njegovi sari brani pred vsemi neprijatelji, ki bi mu hoteli karkoli podtakniti ali pa izrabiti morebitno na štiri oči izvršeno njegovo izjavo.

Za pametnega človeka je torej stvar popolnoma jasna. Da pa bo jasna tudi za tiste, ki morda v dobri veri slikajo Strossmayerja svetu v drugačni luči kot je bil, bomo sem patja pogledali v Strossmayerjevo žolo.

Kaj uči Strossmayer o papežu? Le poslušajte!

»Jezus Kristus je naš Bog in Odrašeni začelnik vsega, večni temelj in vogelni kamen Cerkve Božje. Vendar prav isto so po njegovi milosti sv. Peter in nasledniki, saj je Kristus sam Petru rekel: Ti si skala in na to skalo bom zgradil svojo cerkev in peklena vrata je ne bodo premagala.«

»Jezus Kristus je pot, življenje, resnica. On je bramba in moč Cerkve, On je večni naš gospod in gospodar. Prav tako je sv. oče kot zakonski naslednik sv. Petra v Kristusu pot, življenje in resnica, je bramba in moč Cerkve, vrhovni gospodar in učitelj Cerkve, ki se ne more zmotiti, ker hi drugače vsa Cerkva za seboj v greh in zmedo zavleče in izgubil ono sveto in neizpodbitno pravico, ki mu jo je Jezus sam povelil, da svote brani v sveti veri in apostolstvu potrdi in okrepi.« (iz Strossmayerjeve okrožnice leta 1889.)

SARGOV KALODONT

RAZGLED PO SVETU

Nekaj številok o Jezuitih

Na vsem svetu je po zadnjem štetju 2337 jezuitov. Pod svojim vodstvom imajo 23 vseučilišč s 24.609 slušatelji, 9 višjih misijonskih šol s 7000 dijaki ter 211 drugih zavodov z 79.177 gojenci. Jezuiti vzdržujejo 26 zvezdovznanskih postaj (observatorijev), 11 bolnišnic za gobavce z 8000 bolniki ter imajo

15 misijonarskih sementišč in 2337 misijonarskih šol s 300.000 učenci. Poleg tega vzdržujejo jezuiti 110 sirotišnic z 11.500 revčki in 50 bolnišnic z 20.000 bolniki. — Kako veliki so jezuiti v svojem delu za človeštvo in kako majhni in brezpomembni so nasprotniki tega važnega katoliškega reda!

V državliansko vo no drve

V Nemčiji sedaj vlada Hitler. Glašilo katoliškega centra »Germania« prinaša proglašanje berlinske katoliške zveze, v katerem zveza pozarja na bodoče politične dogodke. V proslasu beremo med drugim tole: Kar se je zgodilo od sredine preteklega leta v Nemčiji, predstavlja narodno zlo in propast, ki grozi, da uniči narodno blagostanje in pravno zaščito državljanov. Trpljenje socialnih slojev postaja vedno hujše in na dnevnem redu so uboj in sovraštvo. Tako je današnje stanje v Nem-

čiji. Smatramo kot greh, ki je izvršen nad edinstvom naroda, ker danes proglašajo za izdajalce moze, ki so prelivali svojo kri za domovino in ki ne morejo pristati na današnji nezdrav in nepravilen razvoj razmer v Nemčiji. Na desni stojijo oni, ki vodijo borbo proti marksizmu, levi marksisti gredo v dve smeri, ki silita v nevarno fronto. Kakšen bo konec? Danes vstaja fronta proti fronti in Nemčija postaja vedno bolj zrela za strašno državljansko vojno.

Italija

s Razno. G. Franc Oehzar, kurat v Opatjem je prejel ukaz, da mora zapustiti Italijo. Zameril se je, ker ni opravil službe božje za neko parado. — Radi hude stiske na Krasu in Vipavski dolini kmetje še vedno stikajo za vojnim strelivom, ki leži zakopano v strelskih jarkih na Fajtovem hribu in na Doberdobski planoti. Sam Fajtov hrib je bil že trikrat ves prekopan, zahteval je že dolgo vrsto človeških življenj; toda stiska silil ljudi, da se lotijo vsega, samo da bi se ohranili pri življenju. Še vedno kopljejo zemljo in iščejo strelivo, ki ga potem prodajajo za nizko ceno prekupčevalcem. Alojz Blažič in Opatjega sela, star 30 let, se je v tretjek podal na hrib, Pečinko, da bi tam nekaj kopal. Z motiko je udaril po 30,5 cm granati, ki je takoj eksplodirala in ga raznesla. Glavo mu je odrgalo in jo vrglo 130 m daleč od trupla. Drugi dan je prišla na mesto nesreče sodnijska komisija. Nesreča je seveda napravila na vso okolico globok vtis. — Velika skladišča municije so napravili v Bazovici pri Trstu.

Avstrija

s Razno. Sv. misijon so imeli od 5. do 12. februarja v Smihelu. — V Škocijanu so pokopali Malko Sumnič, v Šmarjeti Ručevega Florijana Erzen. — V Glinjah so predstavljali igri »Zdravnikov strežnik« in »Pri gospodih«. — V bližini postaje Kotmara so res našli truplo brezposelnega Valentina Jesenka iz Ingare gorice

pri Zahpoljah. — Solnitro na srednjih solah so v II. polletju zvišali na 40 štingov. — V Ločah so igrali v februarju »Čevljev hla« in »Pred sodnijo«. — V St. Vidu v Padjimu oziroma v St. Primožu so predstavljali »Tri sestre«. Predpustne prireditve so bile te dni tudi v Glinjah, v Samožni vasi, v Ratencih, v Pilberku in v Zelezni kapli. — Pri St. Vidu je iztiril tovorni vlak s 70 vagoni. Pet vagonov je popolnoma uničeni. V štirih vagonih so bila jajca iz Jugoslavije, v enem vagonu pa 10 konj iz Jugoslavije in gonjač Josip Vek, katerega so hudo ranjčnega prepeljali v bolnišnico v Schwarzach. Od 10 konj je 8 ubitih, eden je bil hudo ranjen in so ga morali ustreliti, samo en konj je le lahko ranjen.

Nemčija

s Prorokovanje o izidu volitev. Dan nemških parlamentarnih volitev, 5. marec se bliža. Hitler se trudi, da dobi v roke vsa agitacijska sredstva in na drugi strani vsa onemogočiti volilno agitacijo svojih nasprotnikov. Tiskovna svoboda je popolnoma udušena, opozicijski listi si v strahu pred cenzuro ne upajo več napadati sedanje vlade. Glavni soc. dem. listi so ustavljeni za cel mesec februar. A tudi katoliškim centrumašem se ne godi nič bolje. »Oblast ima sedaj Hitler«, je odgovor na proteste opozicije. Vlado stranke nastopijo v dveh blokih: v narodnosocialističnem in v »Schwarz-Weiss-Rot« bloku nemških nacionalcev. Zadnji je ponudil mesto nosilca svoje liste feldmaršalu Mackensenu, ki ga bo najbrže sprejel. Izid bo najbrže

prinesel absolutno večino sedanjih vladnih strank, močan porast komunistov in morda tudi soc. demokracije. — Bavarski ministrski predsednik dr. Held je izjavil na nekem zborovanju, da je Bavarska tako oborožena, da more z orožjem zadušiti vsak napad na njeno samostojnost v okviru nemške države.

Policija mora biti pristranska, je geslo komisarskega notranjega ministra Prusije Göringa. Izdal je namreč na vse policijske oblasti okrožnico, v kateri zahteva, da je policija nad vse prizanesljiva do narodno socialističnih napadalnih oddelkov, dočim mora proti levičarskim nastopati z vso strogoostjo, tudi z orožjem. — Hitlerjevci so začeli nasilno razbijati tudi shode centruma. Padle so pri teh napadih tudi smrtno žrtve. Med ranjenci je tudi bivši minister Stögerwald.

Francija

s Sovjetsko vojno odposlanstvo se nahaja v Parizu. Bilo je sprejeto od vrhovnega poveljnika francoske armade Weyganda. Sklenjeno je bilo, da imenuje Francija svojega vojnega atašea v Rusiji, sovjeti pa svojega v Parizu. Za nimivo.

s katoliško časopisje. Veliko je število katoliških dnevnikov in tednikov, ki jih vsi katoličani izdajajo v raznih mestih Francije. Največji katoliški list na Francoskem je »Le Croix« (Križ). Ko je začel izhajati, se je tiskal v 30.000 izvodih, leta 1900 je imel 145.000 naročnikov, sedaj jih ima 300.000, nedeljska številka pa se tiska v 700.000 izvodih. Ta list ima največ opravka s pošto izmed vseh pariških listov, ker se ga največ razpošilja po Franciji, dočim se drugi pariški listi prodajajo s kolportažo.

Ukrajina

s Ne pijejo in ne kade. Med Ukrajinci na Poljskem se v zadnjem času zelo širi gibanje proti pitju alkoholnih pijač in kajenju. Meročajne poljske oblasti pa ne gledajo na to gibanje na tako kot je, temveč menijo, da hočejo Ukrajinci z abstinenco od pitja in kajenja v prvi vrsti na dohodkih oškodovati poljsko republiko. Kakor veno, se morajo Ukrajinci zali bog tudi pod Poljaki šele bariti za svoj narodni obstoj. Od alkohola in tobaka, ki sta poljski državni monopol, ima republika velike dobičke, ki jih uporablja tudi proti ukrajinskemu narodu.

s Ne smejo se imenovati Ukrajinci. Na Gornici, v ukrajinskem delu čekoslovaške republike so ukrajinski učitelji osnovali lastno društvo. Ker se je društvo imenovalo ukrajinska, ga čekoslovaška vlada ni potrdila. Na eni strani recimo sedem milijonov Čehov, na drugi strani milijonov državljanov najmanj 40 milijonov Ukrajincev. Ali je taka politika datekovidna? V borbah z Nemci pred več kot pol stoletjem je zapel slovenski pesnik: »Ah, to vsaj mi dovolite, da se

Za ministra dela je predsednik Roosevelt določil gospo Frances Perkins. To je prva ministrica v zgodovini Združenih držav

Pomemben odstop iz pruske akademije umetnosti, Käthe Kolwitz, velika umetnica v grafiki in Heinrich Mann, znani romanopisec, sta izstopila iz pruske akademije umetnosti. Ozadje, ki je vsakakor političnega značaja, ni pojasnjeno.

Zadnji španski ministrski predsednik iz monarhične dobe, admiral Aznar, je te dni umrl.

Matsuoka, japonski delegat v Zvezi narodov. 'Z Bogom, Zencva?'

Minuta po atentatu v Miami. Roosevelt je zaklical: 'Nisem zadet! S tem je pomiril razjarjene množice.'

Dr. Syngman Rhee, predsednik »provizorične« rodne vlade korejske, ki se nahaja v pregnanstvu je nastopil v Zenevi pri Zvezi narodov z veččlansko delegacijo z ostrim protestom proti Japoncem, ki imajo v posesti njihovo dediščino, Korejo.

Policijska postaja na strehi. Med koncertom S. A. na Brillowem trgu v Berlinu (kjer se dogajajo največje nemiri in krvava nasprotstva) opazujejo berlinski policisti s strehe, da se ne bi kje pojavil nered. V rokah imajo sredstva za »pomirjenje«

Liliputanski avtomobil. V največji prometni vrvež v Hyde parku v Londonu je zavozi malčič, radi katerega je moral službujoči policist ustaviti ves avtomobilski promet, da se je mali vozač mogel brez nevarnosti odpeljati na prejšnjem avtomobilu.

tem Slovence zvali, čelo kvišku povzdigovati, ter slovenskega sem rodu«. In Čehi? Ali jim ni bila beseda Čeh v bojih z narodnimi nasprotniki, med najdražjimi na svetu? Ali niso Ukrajinci tudi narod in sicer slovanski narod, ki mu ne sme nihče odrekati narodnega imena in narodne svobode?

• To in ono. V češkoslovaški Košicah je februarja dijaški zbor tamošnjega ukrajinskega učiteljskega pel za radio ukrajinske pesmi. V poljskem Lvovu je bilo zopet obsojenih mladih Ukrajincev od pol do pet let ječe, ker so baje ruvali proti poljski vladi in za osvoboditje svojega ukrajinskega naroda.

Amerika

• s Drobiz. V Clevelandu so umrli Anton Sebec iz Danj pri Ložu, Helena Strahinič roj. Polež, Stevan Primož iz Trnšišča v Slov. krajini, Barbara Zdešar, Helena Sintič, Frank Kalan iz Kočje Loke in Marija Gorenc roj. Bohine iz Šiš na Gorenjskem. — V Gallesville živeči vpojen Matt Deeren je preстал že pred 18 leti preko trebušno operacijo, pri kojoj priliki je dojni zdravnik pomotoma pozabil svojo iglo v njegovem trebuhu. V tem času je farmar prestal vde notranje bolečine, pred štirim leti je pa slepel na enem očesu. Zadnja štiri leta ga je na neprestano bolela glava ter se mu je začela na vrhu iste delati majhna bula. Ko se je te dni Deeren enkrat česal, je z glavnikom predri bula na glavi ter zaeno potegnil tudi iglo, ki ga je bliko let v telesu mučila.

Drobne novice

Nemški parlament je pogorel. V noči od ponedeljka na torek je ponosno slavbo nemškega parlamenta v Berlinu zažgal neki komunist. Škoda je ogromna, daai so večji del stavbe rešili plemenov.

Pouk ruskega jezika na vseh trgovskih šolah so uvedli Poljaki. Zelo pametno!

105 češkoslovaških tvrdk se hoče izseliti iz Avstrije. Bog ve kam?

650.000 brezposelnih je v Avstriji, to je 45% vsega avstrijskega delavstva

50.000 kmetov so pregnali boljševiki iz Ukrajine v Sibirijo.

11 kandidatnih list je vloženi za nemške parlamentarne volitve.

Začela se je vojna med Perujem in Bolivijo 1000 kosov avtomobilskih gumastih obročev izdelajo na dan Bat'a zavodi.

75.000 ton koruze in 5000 ton ječmena je nakupila Grška v Bolgariji.

Trgovinsko pogodbo s Turčijo je odpovedala Francija.

Izkorišćenje nekaterih zlatih rudnikov je prepustila sovjetska vlada nemški drž. banki. Znižali bodo davek na avtomobile v Nemčiji.

Za skupen nastop proti fašizmu se pogajajo v švicarskem Curihu socialisti in komunisti.

Obsedno stanje v Romuniji je odpravljeno. Nov atentat je bil poizkušen na ameriškega predsednika Roosevelta.

ASPIRIN
TABLETE

so najbolj znano sredstvo
proti

PREHLADU,
glavobolu, zobobolu, revmatizmu in zoper bolečine v sklepih. Zadrževajte vedno originalne zavitke.

V z. Jozeta k. d.
Zagreb, Gata 32.

BAYER

Oglas je registr.
pod št. br. 22.412
od 7. XII. 1932.

KAJ JE NOVEGA

Razpust Katoliških prosvetnih društev

V petek, dne 24. februarja 1933 je čuevno nasopise objavilo sledeči odlok:

S svojim odlokom z dne 17. febr. 1933, No. 927/1, sem razpustil Prosvetno zvezo Mariboru in v Ljubljani, kakor tudi vsa vseh prosvetnih zvezah včlanjena društva, na odlagi § 11. zakona o društvih, shodih in po-

svetih, ker so omenjena društva prekoracila svoj statutarni delokrog ter se kot nepolitična društva udejstvovala politično in strankarsko politično ter se v mnogoštevilnih slučajih pregrešila tudi zoper pravni red v državi.

Bani: dr. Marušič I. r.

Osebne vesti

d 80 let je dopolnila Šumarjeva mati v rnovem v Ljubljani. Bog jo živi še mnogo let!

d 70 let je dopolnil gosp. Papler Franc, trojarski mojster itd. v Doslovičah v brezliški fari na Gorenjskem. Na mnoga leta!

d Za kaplana pri D. M. v Polju je imenovan g. Pavel Slapar, doslej kaplan v Trzinu. Gospod je kot drugi kaplan že nastopil svoje mesto.

d Vnovič so nameščeni sledeči profesorji gimnazije: Kováč Marija, realna gimnazija v Novem mestu, Vodnik Dora, učiteljica v Ljubljani, Fortuna Martina, realna gimnazija v Ptuj, Globočnik Olaf, klas. gim. Ljubljani, Kocjan Andrej, realna gimnazija v Murski Soboti in Sterle Marjan, II. drž. realna gimnazija v Ljubljani.

d Iz državne službe je zopet odpuščen r. Kajetan Gantar, suplent realne gimnazije Celju.

d Novi načelnik ljudskošolskega pouka v prvovrednem ministristvu se piše Miladin Serenič.

d Po 18 letih se je oglasil iz Rusije Kvočka Ladovan, doma iz Rakovice na Hrvaškem.

Domače novice

d Okrog kmetijskega doma. Na Grmu so konji že zvozili kompost na njive. Zdaaj vozijo sneg z dvorišč. Pri teletih vršijo gospodarji polagoma prehod na suho krmo. Zaradi snega počiva še vedno poljsko delo. Zato prebirajo krompir in premelavajo zaloge žita. Tople grede in semena za setev so pripravljena. Učenci vrše cepilne vaje na vrbovih in leskovih palicah. V kleti nadaljujejo z zalivanjem sodov in s čišćenjem. Dne 9. marca bo na Grmu brezplačen tečaj o žveplanju in pretakanju vina. — V Mariboru snažimo in pomlajamo sadno drevje. Pri drevju, ki smo ga lani in predlanskem precepili, bo treba misliti na krono in v ta namen pravitno obrezati. Če ni več mraza kot pet stopinj pod ničlo, že lahko obrezujemo prilično drevje in špalirje. Začnemo po vrstnem redu, kot odganjajo: marelice, breskve, češnje, hruške, slive, jabolka. Ne pozabimo tudi na ribez in kosmuljo! Pregoste enoletne mladike razredčimo, večje prikrajšamo. V vinogradu smo narezali rozge za ključe, 40 cm dolge. Do uporabe v kleti! Tudi rozge za pečice že imamo v kleti, 20 cm globoko v pesku v snopih po 100 komadov. Rigolanje

in grobanje dokončujemo. V kleti posvečemo pazajo mladim vinom ter pazimo, če se normalno razvijajo. Zapolinjemo posode. Povsod v kleti vlada red in čistota. Dne 11. marca bo v Mariboru brezplačni tečaj o cepljenju vinske trte. — V St. Jurju so uredili in popravili razno orodje. V kleti snažijo zelenjadno zalogo. Zgodnji krompir so postavili bolj na svotlo, da pospešujejo kaljenje. Za siljenje je najboljši holandski prvenec. V rastlinjaku presajajo razne cvetlice, režejo podtaknjence od siljenih dali. Od tripsa napadene rastline umivajo z vročo vodo. Mladim prašičem dajejo po treh tednih ječmen, pšenico, ajdo, vse v avtomem stanju. Z mlekom krmijo le v slučaju, da ga ne morejo prodati, drugače gredo raje v mlekarno po posneto mleko. Najhitreje dobe prašički grizo po napol kislem mleku. Prašički morajo sesati 8 do 10 tednov, če jih odstavimo prej, ne rastejo dobro.

d Za 5 in pol milijona šminke so porabile Ljubljanka. Obličje jim radi te nepotrebne porate ni poslalo lepše in prikupljivejše.

d Za Olajšave zadrugam, Glavna zadruga zveza je predložila finančnemu odboru v narodni skupščini sledeči predlog za fin. zakon za l. 1933-34: Olajšave davčne, taksne, pošne in ostale iz členov 32, 33, 34 in 36 uredbe, ki jo je izdal kmetijski minister s štev. 77.762-5 od 21. decembra 1932 o prilagoditvi zakonu o kmetijskem kreditu od 12. junija 1925, zakonu o privilegirani agrarni banki od 16. aprila 1929 s spremembami in dopolnitvi od 25. febr. 1930, 27. marca in 5. dec. 1931 in zakonu o nazivu države in razdelitvi kraljevine na upravna

Vincencijeva konferenca pri očetih Lazaristih

Ustanovljena je bila s pomočjo zavodov usmiljenih sester v Ljubljani v prostorih Marjičinega doma ubožna in dijaška kuhinja. Omenjena konferenca je imela dne 26. februarja svoj prvi občni zbor. Iz izčrpnega poročila o požrtvovalnem delovanju našega vrliga redovništva in sotrudnikov naj omenimo: Kuhinja je začela poslovati za dijake 14. sept., za brezposelne pa 25. septembra. Naval je bil ogromen. Začetka je prihajalo dnevno do 130 brezposelnih na kosilo. Ko se je uvedla natančna kontrola imen, zaposlenost, premoženjskega stanja, je število obiskovalcev kuhinje nekoliko padlo, vendar pa v vseh zim-

skih mesecih prihaja dnevno 90 do 100 brezposelnih in revežev. 33 družinam se daje kosilo na dom. Dijakov, akademikov, srednješolcev in dijakinj je nameravala konferenca v začetku sprejeti samo 40, ker pa je bilo vedno več siromašnih dijakov, ki so prosili za hrano, je konferenca preuredila še eno sebo, tako da sedaj v dveh sobah prejema 75 dijakov dnevno kosilo in večerjo. Dnevno se razdeli do 380 porcij. Od dne 24. septembra do danes se je razdelilo: družinam na dom 13.220 porcij, brezposelnim in revežem 9835 porcij, dijakom kosilo in večerja 19.100 porcij, skupaj 42.155 porcij!

POMLADANSKO ZDRAVLJENJE

Komaj je prišla pomlad, že se narava pretača k novemu življenju in obravnanju. S dajanjem časa in sili na zdravje, zakaj kakor sov v bilkah, tako tudi kri poteka na več oakejto cirkulacije, ki lahko dovaja do te lele posledice. Zaradi tega je treba telesu dovajati novih in osvežujočih sokov, ki ostanejo organizem odporen in zdrav. Za to svrhu je na bo jše naravno zdravljenje s »PLANINKA« v zdravilnem čajem, pri pravih in več na iznato šin paninskih zdravilnih zelišč. Dajanje zdravila »PLANINKA« zdravilni čaj, ki ima v sebi preizkušene in dobre zdravilne sestavine, na h jši in edini rešenor za čiščenje in obnavljanje krvi. »PLANINKA« zdravilni čaj, uničuje krali bozoni in filtrira kri. S tem dosežete, da kri lahko in pravilno cirkulira ter tako obnavlja ves organizem. Zdravljenje od 6 do 12 tednov s »PLANINKA« zdravilnim čajem deluje izredno, in sicer brez strupov, pri vsaki doleži bolezni: pri slabi prebavi, težavah in zaprtju v telesu, slabem delovanju črevesja in na-

peto-ti telesa, omotici in slabosti, osveženju mokracne kisline in hemoroidov, slabosti in otebe-li v srca, boleznih, nervozni in živčnih boleznih, »PLANINKA« zdravilni čaj pesterje in apetit in izredno deluje pri arterio-sklerozni in ostrenju plus — »PLANINKA« v »PLANINKA« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v organiziranih pionirskih zavodih po Ljubljani in v naprednih proizvajalca:

Lekarna MR. L. BAHOVEC
Ljubljana, Kongresni trg

področja od 3. oktobra 1929 veljajo od dneva stopanja v veljavo tega finančnega zakona za zadruga (agrarne zajednice) in njihove zveze, če po svojih pravih delijo članom na njihove vloge dividende, ne daje članom svojih upravnih in nadzornih odborov tantijem in povrh tega še, če se njihov rezervni fond v nobenem slučaju ne more razdeliti med člane. Ti predpogoji morajo biti zagotovljeni v pravih teh zadrug (agrarne zajednice) in njihovih zvez na ta način, da se ne smejo menjati brez odobrenja one zveze, v kateri je zadruga (agrarna zajednica) včlanjena, odnosno glavne zadruga zveze kraljevine Jugoslavije, v kateri je včlanjena dotična Zadruga zveza. Zadruga zveze so dolžne ohraniti svoja pravila ne-premenjena pri svojih članicah zadrugah (agrarnih zajednicah), Glavna zadruga zveza pa pri sebi in pri Zadrugah zvezah, ki so včlanjene v njej. Glavna zadruga zveza naglašava v svoji razlagi, da je svrha predloga, da se olajšave, o katerih se tukaj govori in ki so bile podeljene z uredbo kmetijskega ministra o prilagoditvi zakona o kmetijskih kreditih, dane za drugam za kmetijski kredit, razširjajo tudi na ostalo zadrugašništvo, ki sedaj teh olajšav ne uživa.

d Vinska razstava in sejm v Ljutomeru. Za obiskovalce vinske razstave in sejma v Ljutomeru, dne 7. in 8. marca, je dovoljena vozna olajšava do polovice navadne polniške tarife. Olajšava velja od 5.—10. marca pod navadnimi pogoji. Za cenena prenočišča je preskrbljeno. Vinogradniki, kateri svojih vin za razstavo še niso prijavili, naj to nemudoma store, ker pre-

poznjo pr. javljena vina ne morejo priti v katalog. Kdor nima primernih steklenic, jih dobi pri mesini občini v Ljutomeru. (Ker se bodo sprejemali tudi viniki vzoci, kateri se morajo poslati najpozneje do 3. marca t. l. Ker je s polovično večnjo obisti razsava jako olajšan, posebno onim, ki potujejo daleč, pričakujemo obilne udeležbe. — Razstavni odbor.

d Preselitev glavne carinarnice v Ljubljani. Glavna carinarnica v Ljubljani se je preselila dne 20. februarja 1933 v novo uradno poslopje na Vilharjevi cesti, kjer tudi že posluje Carinska skladišča ostanejo začasno še na starem mestu.

d Prošnje za odpis davkov. Davčni oddelek finančnega ministristva je pozval finančne direkcije, da prično takoj reševati prošnje za odpis davkov po § 14. zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, če ti zaostanki ne znašajo več ko 10.000 Din. Prošnje onih dolžnikov, katerih zaostanki znašajo več ko 10.000 Din, morajo finančne direkcije s svojim mnenjem in predlogom predložiti davčnemu oddelku finančnega ministristva.

d Uporaba dvigal v ljubljanskem nebotičniku je za kavarniške goste v tej stavbi brezplačna.

d Ves razen stanovanjske hiše je pogorelo posestnika Jožefu Peterci v Vevčah.

d Prijavite bicikle pri županstvih, da ne bo kazni.

d Kadar ima tihotapec smolo. Pred par tedni se je pripeljal mariborski avtoizvozeček na avtomobilu s svojo zaročenko iz Avstrije na našo mejo pri St. Ilju. Finančna straža je

vozilo natančno pregledala in odkrila pol avtom spretno prikrito kovinasto skladišče za tihotapsko blago. Zaplenili so nad 40 kg cigaretnega papirja, blizu 4 kg kreslinih kramenčkov, skoraj 5 kg saharina in seveda tudi avtomobil. Globa bo znašala 500.000 Din.

d Društvo trafikantov v Sloveniji je imelo 26. februarja v Ljubljani svoj občni zbor. Društvo šteje 482 članov. G. Popovič iz Beograda je med drugim povedal, da izdelujejo v upravi monopolov nov pravilnik, po katerem se bodo nove trafike podeljevale tedaj, če bo prosilec odprl svojo prodajalno na takem mestu, ki bo vsaj 100 m oddaljeno od sosednih trafik.

d 90 par za en liter mleka dobe kmetje v Podčetrtku. Pa ga morajo nositi ali voziti v mlekarno daleč tja preko Solte. Koliko strov mleka mora dati odatni živinorejec za dobro moško obleko?

d Kdo sme v Ljubljani krošnjariji. Mesno načelstvo opozarja, da je po določilih ministrske uredbe krošnjarenje splošno prepovedano. Ta prepoved pa ne velja za prebivalce kočevskega okraja, prebivalce nekaterih občin novomeškega in črnomaljskega okraja glede kočevskega blaga, ter za prebivalce imojskega, duvanjskega in livanjskega okraja glede prodaje drobnega (galanterijskega) blaga. Tudi ne velja prepoved v krošnjarenje z izdelki domače hišne industrije. Vsem drugim je pa vsako krošnjarenje po mestu Ljubljani zabranjeno. Prestopki se kaznujejo z globo do 1500 Din, oziroma zaporom do 30 dni.

— Naša abeceda in Aspirin. Prva črka v naši abecedi je A, prvo izmed najbolj popularnih zdravil pa je Aspirin. Pa še neka druga zveza je naša tema pojma. Aspirin je namreč ravno toliko star, kolikor črka je v abecedi. V dobi slovenskega življenja je to čas, ko prične človek ustvarjati svoj najboljši del; tako je tudi z Aspirinom. Njegov dober sloves kot sredstvo pri prehladu, zoboboli, revmi itd., se širi po vsem svetu in tako tudi pri nas.

Med brati Hrvati

d Škofje zborujeja. Dne 25. februarja je pod predsedstvom hrvatskega metropolita dr. Antona Bauerja pričela konferenca episkopata, in sicer ožjega odbora, ki obstoje v senjskega škofa dr. Antona Starčevića, ljubljanskega škofa dr. Gregorja Rožmana, beograjskega nadškofa Rodiča in vrhbosanskega metropolita dr. Ivana Sarića, djakovskega škofa dr. Akšamovića in splitskega škofa dr. Bonefačiča. Dr. Akšamovič na sejo ni prišel, ker je bolan splitski škof Bonefačič pa ni mogel priti, ker je liška progla zasažena.

Umetni dež V Cibu v Vojvodini je že dal padal prvi umetni dež. Veleposestnik Dundjerski je namreč naročil v Nemčiji stroje za umetni dež in z njim je namočil dva jutra zemlje 5 milimetrov globoko.

d Največja jugoslovenska jadrnica »Sred Nikola«, z nosnostjo 750 ton, se je vsled viharja v Sredozemskem morju potopila.

d Posebno zbornice zahtevajo trgovci z mešanin blagom v Zagrebu. Počasi bo imela menda vsaka štacuna svojo zbornico.

d Cene sladkorja so znižali v Zagrebu za 50 par pri kilogramu.

d 25 odstotkov šolskih otrok je že okuženih s jetiko v Trbovljah, so dognali zdravniki.

d Ogromna množina manufakturnega blaga je pogorela g. Cangu v Zagrebu. Škode nad 4 milijone Din.

— Zelo važno in koristno je za vsakogar, da vnaprej ve, kakšno bo vreme jutri. Pazite na današnji oglaš

iz naše prestolice

d 20.000 brezposelnih je v Drinski banovini. Vlada je v ta namen nakazala finančno-ravnateljskemu v Sarajevu pol milijona Din. 20.000 : 20.000 je 25 Din na osebo.

d Strašen sločin pijanca. Posestnikov sin Matevžič iz Polžove, občina Rikarja, je obiskal svojo sestro Agato, ki je omožena s posestnikom Culegnarjem, p. d. Pečom v Podkrajju pri Galiciji. Zahteval je od nje sadjevca, katerega pa mu sestra ni dala, kar ga je že tri litre popil in bil popolnoma pijan. Matevžič se je zaradi tega razjezil, vzel kuhinjski nož in svojo sestro hudo ranil. Nato je prijel za lovsko puško in ustrelil naprej svojo sestro, ki je bila takoj mrtva, nato usmeril puško proti samemu sebi, kar ga je pogodil v glavo in povzročil takojšnjo smrt. Matevžič je bil znan daleč naokoli kot največji prelepač in pijanec.

d Velik načrt o javnih delih baje izdelujejo v ministrstvu za socialno politiko. Izsušilni močvirji, ureditev rek, zgraditev železnih prog ter nasipov proti povodnjim bi bil prvi vrsti namen teh javnih del. Prav, če bo

Nesreče

d Gospodarsko poslopje so uničili ognjeni oblji posestniku M. Litini v Zlatoličju na ravskem polju.

d Vse imetje razen svinjaka je uničil požar posestniku Julijani Metličarjevi pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

d Mleko v snegu. Neobičajna nesreča se je pripetila te dni v Mariboru. Trгоvec z mlekom Alojz Greif iz Hoč je privozil v mesto s polniimi vrči naložen tovorni avto. Pred Mariborskim dvorom se je hotel izogniti motornemu težnemu plugu, pa je pri tem zavozil na kup

REVMATIZEM

morete zaustaviti

Neglede neta, so li bolečine v mišicah ali v členkih, SLOAN-ov LINIMENT jih bo odpravil. Brez užiranja — takoj prodra, greje in umiri. Ne trpiša — imejte vedno steklenico pri roki.

Rabite SLOAN-OVO mast proti revmatizmu, išiasu, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobiva se v oseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine.

»Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja
Sanitetsko oddeležje z rešenjem S. br. 4497 od 15. marca 1932.«

snegu, avto se je močno nagnil in vrči so zapropotali v sneg. Nad 80 litrov mleka se je izlilo po snegu.

d Nesreča ne počiva. Slamorenica je odtrgala roko 6 letnemu sinčku posestnika Francu Jančarju na Vrtači pri Vačah. — S kropom se je polil po glavi in rokah triletni Anton Zajec iz Zgornje Zadobrove in je vbolnišnici umrl. — Pri padcu si je zdrobil koleno 69 letni Zupančič Franc iz Šmihela pri Novem mestu. — Konj je brenil posestnikovega sina Andreja Mulca iz Loža s tako silo, da mu je nogo zlomilo. — Pri padcu si je močno poškodoval levo roko 16 letni trg. vajenec Konstantin Kuklan, doma iz Radeč pri Zidanem mostu. — Ko mu je spodrsnilo, si je zlomil roko Valentin Kokalj iz Javorja pri Kranju, zaposlen v Ljubljani.

d Dekler je bilo kaj drobiža v žepu... Sava je napolnila pri Krškem truplo nekega

posestnika iz Turskega lesa pri Doči. Utopljenca je spoznala njegova žena, ki je pogrešala moža že nekaj tednov. Pred tremi tedni se je podal dotični posestnik k svoji sestri, ki mu je posodila 1000 Din za nakup krave. Z izposojenim jurjem pa je krenil mož v krmo in popival, dokler je bilo kaj drobiža v žepu. Ko je bil brez denarja, si je končal življenje s skokom v Savo. Zapušča ženo in 5 neproakrbljenih otrok.

d Vse po vrsti je obgrizla. V vasi Zabica pri Gospiču so imeli v hiši kmeta Galca mačko, ki je te dni začela kazati znake boleznim. Dobračiči pa niso polagali na to nobene pozornosti in tako se je zgodilo, da je mačka vse po vrsti obgrizla. Ko so mačko ubili, so šele ugotovili, da je bila stekla. Zaradi tega so vso Galčevo družino poslali pravočasno na zdravljenje.

V vsako hišo Domoljuba!

RAZNO

Zanimiva stara ura. V muzejskem umetnostnem zgodovinskem muzeju je bila razstavljena dragocena, umetniško izdelana ura, katere zapleteni mehanski deli so po leta tako okvarila, da ni ura več la ter gnala svetnikov in bilo potrebno temeljito popravilo, na kar se pa današnji urarji ne razumejo vsi. Najtežje je bilo popraviti avtomate. Tega posla se je lotila zenevska urarska šola. Ura je bila izdelana v Parizu po vsej verjetnosti konec sedemnajstega stoletja, potlej je pa l 1714. podaril neki Jožef Bauer zenevski inžinier. V 16. in 17. stoletju so bile t-ke stolpne ure zelo priljubljene. Nekatere še zdaj teko v starih katedralah in so po vsem svetu znane. Jezus, Marija, angeli, apostoli, svetniki, petelin in zvončki so glavni sestavni deli, te njih sosedje in igra se preminja. Zenevska ura spada med najlepša dela stare urarske umetnosti in je izredno velike vrednosti.

Mesto Tucson, Ariz., je edino mesto v Združenih državah, ki je ugnjeno z obzidjem notor.

† Jerneja Andrejke Mladostni spomini

Mesto stoji ob mogočni alpski reki Adiži, ki izvira pod Reschen-Scheideckom v Ötztalskih alpah, tsoe mimo tirolskih mest Merana, Bolcana, Tridenta in Rovereta proti jugu, ter zapusti vzhodno od Gardskega jezera Tirolsko. Od tu teče v južno-vzhodni, potem vzhodni smeri po zgornje-italski ravnini in se izteka južno od Benetk v jadransko morje.

Dolina reke Adiže je pri Tridentu še precej ozka; v njej je le malo ravnega sveta. Kamor se obrneš od reke, na desno ali levo, se grizeš že v nekaj minutah v kolena po strmih bregovih, ki jo obdajajo. Vaje v takih hribih so bile seveda zelo naporne, a meni so bile vendarle všeč, ker sem rad hodil po gorah in dihal sveži gorski zrak in užival prelep razgled.

V kadetni pripravnici v Tridentu.

Polkovnik Neuber, tedanji poveljnik 17. pešpolka, je bil ukazal, da se morajo študiranci novinci, ki so došli pred kratkim iz Ljubljane, zglasiti dne 18. decembra 1870 ob 9. uri na gradu k preizkušnji za sprejem v kadetno pripravnico. Med temi kandidati sem bil tudi jaz. Izpričevali, ki ju je pridržal svojčas poročnik pl. Kautz in ju poslal v Trident, sta učinkovali. Ne pristo-voljao — na polkovnikov ukaz sem se moral podvreči izpitu.

Zaukazanega dne zjutraj po budnici pride k meni nadzorni frajtar (poddesetnik) ter mi ukaže, da naj

dobro očistim obleko, orožje in obuvalo, češ po 8. uri te bom peljal na grad, da boš pokazal, ali res kaj znaš. Točno ob tej uri je zopet prišel, da se prepriča, je-li vse v redu. Pregleda in ničesar ne reče. Čez nekaj časa pa spregovori oblastno: Opozorim te, regrut, da hodiš šest korakov za menoj; zdaj sva v službi, ne spodobi se, da bi midva skup hodila, trpela bi disciplina. Pa ti itak ne veš, kaj je vojaška disciplina: Disciplina je to, če bi regrut plačal naprej postavljenemu frajtarju polič vina, drugi dan pa bi ga ne ubogal, češ, saj sva skup pila za moj denar. Dva frajtarja že smeta skup iti v gostilno, frajtar in regrut pa ne, to bi bilo proti disciplini. Vidiš jaz imam že eno zvezdo, sem frajtar, tvoj prvi naprej postavljen, kar ti še dolgo ne boš dosegel, čeprav greš »prifungo« delat za oficirja. Zdaj pa pojdiva! Opozorim te še eukrat: šest korakov za menoj!

Frajtar, imenujmo ga Bahavnik, me ponosno pelje, kakor da bi vodil cel regiment in se večkrat ozre, če hodim natančno šest korakov za njim. Brez zaprek sva jo primahala na grad, seveda frajtar šest korakov prej, jaz kot njegov podložnik pa za njim. Člani komisije so bili že zbrani. Frajtar stopi s sklenjenimi petami in z odprtima palcema na nogi pred komisijo ter javi takole: »Gospod avtman, ponižno meldam, da sem pripeljal regruta Andrejka k »Dobro, odstopite!« Frajtar je odšel, jaz pa sem stopil v sobo.

Stal sem pred komisijo treh gospodov. Predsedoval ji je stolnik Pavel Ghedina, že starejši mož, po rodu Italijan, kar sem takoj spoznal, ko je spregovoril. Nadporočnik Adolf Wišinka, Moravan, človek visokega čela, dolgega, obritega obraza in kratkih brk, je izpraševal matematiko in nemščino (stilistiko), poročnik Herman Dostat, Slovenec iz Postojne, mož črnih las in brk, z nena obraza, ki je vzbujal spoštovanje in strah, pa je izpraševal zgodovino in zemljepis. — Ta trojica je pre-

Novi grobovi

Nenadoma je umrla ga. Kristina Hribar roj. Mrcina, soproga vratarja v bolnišnici na Studencu. — V Ljubljani je preminula gđ. Karolina Carner-Eckert. — V Kozjem je odšel v večnost šolski upravitelj g. Fran Stauder. — V Zalogu pri Ljubljani so položili na mrtvaški oder gđ. Matildo Mejač. — V Ljubljani je zapustil solzno dolino lekarniški pomočnik g. Ivan Lončar. — V Moškanjcih pri Ptujju je zapel mrtvaški zvon g. Vidu Donaju. — V Sevnici je mirno v Gospodu zaspala 82 letna ga. Katarina Zajc, vdova po finančnem svetniku. — V Bistrici pri Trzinu se je preselila v srečno večnost ga. Helena Košir roj. Tišler. — Na Bledu so položili v grob 82 letnega g. Jakoba Sokliča, očeta g. župnika pri Sv. Vidu pri Ptujju. — Na Jesenicah je umrla gđ. Apolonija Zerjav. — V Semčju je preminul lamošnji šolski upravitelj g. Ivan Rigler. — V Slovenjgradcu je nenadoma odšel v večnost zdravnik in primarij bolnišnice g. dr. Ferdo Kunaj. — V Ljubljani je zapel mrtvaški zvon ge. Mariji Pečar roj. Jagodič, vdovi po železničarju. Naj počivajo v miru!

† **Nastas Petrovič** V Belgradu je umrl pretekli teden prijatelj našega naroda in borec za pošten sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, bivši notranji minister g. Nastas Petrovič. Bog mu bodi plačnik!

Preskrbite so pravočasno in varno!
Zavarujte sebe in svoje domače pri

KARITAS

Sprejemamo samo zdrave osebe. Zablevajte prospekte! »Karitas«, Ljubljana, palača Vzemne zavarovalnice.

iskavala in preresetavala, koliko pšenice in koliko plev v glavah poklicanih kandidatov.

Ko je zvonilo 16. decembra v tridentinskih stolpih poldan, nam je komisija razglasila rezultate preizkušnje. Pri dveh kandidatih je pšenica odtehtala pleve in ta pšeničarja sta morala ostati v šoli, pri enem pa so zmagale pleve, ta se je vrnil h kompaniji. Žal mi je bilo zanj, bil je moj ožji rojak, Janez Vavpotič (Pirčev) iz Rov št. 6. Vzrok tega neuspeha je bilo pač daljše pretrganje študij na gimnaziji in negotovost snovi, o kateri so izpraševali. Človek ni vedel, kaj naj ponavlja ali kaj naj se uči. Vavpotič pa ni obupal, podvrzel se je čez tri leta, ko je bil polk že v Trstu, v Gradcu znova izpitu za kadetnico in ga tudi srečno prebil. Dobro je napredoval in nedvomno bi bil postal častnik, da bi ne bil tako vihrav in nepremišljen. Radi male nepremišljenosti pri igri je moral kadetnico zapustiti, služil je potem v Trstu pri polku, pa tudi tu je imel smolo. Leta 1908, ko sem po 38 letih obiskal zopet Trident, sem ga našel na lamošnjem kolodvoru; bil je tujski vodnik; za to mesto je bil posebno sposoben, ker je znal več jezikov.

Čeprav sem prebil preizkušnjo, sem bil žalosten, zakaj videl sem, da so moje latinske študije zabredle v veliko nevarnost. Zato sem stopil po razglasitvi uspeha pred komisijo in ji odkrito povedal, da nimam veselja do vojaškega poklica, svoj krvavi davek bom skoz tri leta dostojno in pošteno plačeval, potem pa svoje študije nadaljeval na ljubljanski gimnaziji. Komisija pa se ga to in ozirala; njen predsednik, stotnik Ghedina mi je kratko in osorno odgovoril: »Vam je polkovna komanda ukazala, da se imate podvržati preizkušnji, in če jo prebijete, ostanete v šoli. Komisija Vas je spoznala za posebno sposobnega, Vi torej ostanete tu in če se ne boste učili, boste kaznovani! Morda bo kdo

Razno

d Vsem čebelarjem. Vse čebelarje, člane Čebelarskega društva, obveščamo, da je prišel sladkor za pomladno pitanje čebel. V Društveni čebelarni ga dobe vsi, ki so ga do sedaj naročili, dobe pa ga lahko tudi drugi člani, ker ga bo imela Čebelarna sedaj stalno v zalogi, dokler se ne bo začela izdatnejša paša. Sladkor dobe le čebelarji, ki se bodo izkazali s položnico ali izkaznico, da so članarino za leto 1933 plačali.

d **Kmetško-gospodinski tečaj** v Črnomlju. V Črnomlju priredi banška uprava tromesečni kmetško-gospodinski tečaj, na katerem pričou s poukom 20. marca. Organizacija tečaja je poverjena g. Emeranu Stoklasu, sreskemu kmetijskemu referentu v Črnomlju, ki sprejema prijave za vpis in daje vsa potrebna pojasnila.

d **Davščina na vodne sile**. Banovina bo v prihodnjem proračunskem razdobju naložila še eno novo davščino: na izkoriščanje vodnih sil. Znašala bo 30 Din od ene konjske sile, pri elektrarnah pa poldrugo paro od vsake kilovatne ure, dokler ne dosežejo 30 Din za konjsko silo letno. Žagarji in mlinarji s priprostimi napravami pa bodo plačevali na leto od prvega kamena oz. rezila 50 Din, od naslednjih pa po 25 Din. Naredba predvideva nekatere izjeme, zlasti pri kmetijskih gospodarstvih in zasebnih napravah.

d **Koncert Cirilo-Metodovega zbora** iz Zagreba se bo vršil v soboto, dne 4. marca točno ob 8 zvečer v Unionu v Ljubljani. Na sporedu so samo pesmi vzhodnocerkvene liturgije. Zbor je mlad, ustanovljen šele leta 1931., a je takoj s svojimi prvimi nastopi (svh. kongres v Sarajevu) pokazal, da ima samo prvovrstne moči, ki so kos vsakemu petju. Ker je te vrste glasba pri nas premalo znana,

a je zrasla globlje iz srca in je polna religiozne lirike in nežnosti. Zato opozarjamo na koncert vse, ki jim razmere dopuščajo. Koncert se bo začel točno in se bo vršil v mraki sverani. V nedeljo 5. marca bo ob pol 11 pri sv. Petru v Ljubljani sv. maša po vzhodnem obredu, pri kateri bo pel isti zbor izbrane liturgične pesmi tega obreda. Pred cerkvijo bodo pobirali prostovoljne prispevke za njihovo menzo, v kateri dobivajo zastoni hrastrevni visokošolci. Toplo priporočamo.

d **Cela družba kurjih tatov** so spravili črni dni na varno orožniki v ljubljanski čisti.

d **Radi ponarejanja srebrnikov** so bili s. s. sujeni: Simon na 6 mesecev in 120 Din denarne kazni ali se 2 dneva; Martin Poklukar na 4 mesece in 60 Din denarne kazni ali se 4 dni zapora; Anton Stirna na 3 mesece strogega zopora in 60 Din denarne kazni ali se en dan zapora.

d **Ptička sta se ujela**. Na sled se prijavila viferi s poštnimi listi. De dalj časa so ljubljanski poštarji govorili, da so začeli izdati razna poštna pisma, posebno ona, v katerih je bilo pričakovati, da je priloženega kaj denarja v papirju. Manipulacije s temi listi se nje vršile že dalj časa. Naposled je poštna uprava nastavila past. Te dni sta bili odprti dve pisni za železniški poštni voz na posestnike in Kamnik. Dva mladenca pa sta v pisni pobasala. V pisnih sta bila dva pape

Hranilnica in posojilnica v smartnem pri Litiji

r. z. z. n. z., sprejema hranilne vloge in izplačuje na novo vlozene takoj v vsakem znesku. Dana je pri njej naložen popolnoma varno, ker ima zanj pelet rezerv dve bili in nad 500 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem.

rekel, zakaj pa nisi molčal pri izpitu? Tema odgovorim, da mi je ponos branil delati sramoto ljubljanski gimnaziji.

Odkazali so mi v veliki spalnici, kjer je spalo že 18 tovarišev, posteljo in polico, na katero sem zložil svoje latinske, grške, slovenske in druge knjige. Sedel sem potem na rob slamnjače, ker stolov ni bilo v spalnici. Zdelo se mi je, da vidim, kako plava po mizco deroči reki Adizi moj načrt. V duhu sem gledal v temno bodočnost in videl, kako se podirajo zlati gradovi, katere sem si bil socializ. v prah in pepel. Da bi opustil gimnazijo, katero sem tako rad pohajal in na katero so me vezale prijateljske vezi, s to misljo se kar nisem mogel sprijazniti. Bil sem na kraju obupa. — Naposled sem sklenil, da bom tudi sedaj služil dvema gospodoma — latinskemu in nemškemu...

Ob štirih popoldan istega dne sem šel sam brez frajtarja v prepozituro. Bolj izobraženi so mi čestitali, frajtar Bahavnik mi je pa samo milostno rekel: »Menda pa res nekaj znaš, da so te pridržali v tisti šoli na gradu. Povem ti pa, da bom jaz prejel doslužil, preden dobiš ti eno zvezdo v tej šoli, zakaj zvezde je treba zaslužiti pri vajah, tukaj je priložnost, da vojak pokaže, je-li izklesan iz pravega marmorja ali ne! Nisem hotel dalje poslušati njegovo modrovanje, pobral sem svoje malenkost, ki sem jih imel še pri kompaniji, voščil fantom lahko noč ter se vrnil na grad.

Ko sem stopil v spalnico, je bilo notri temno. Prižgal sem petrolejko. Zive duše ni bilo doma, bil sem čisto sam. Vzel sem s police grško slovnico in se pričel učiti. Proti osmi uri zvečer vstopi v spalnico tovariš Hugo Zebisch, mlad sedemnajstletni vojak v uniformi 17. polka. Dozdravila sva se, kakor bi bila stara znava. Tovariš je naglo opazil mojo obožnost. Naravnost ni hotel vprašati, kaj mi povzroča to razpoloženje; hotel

Začarava krava. Na posestnik v Rosentalu v Vzhodni Prusiji je imel kravo, ki se mu je vsa dopadala in ki so mu jo hvatili, češ, da je doba mlekarica. Tudi ženo v doma hvatila krava in izrazila upanje, da bo v val dajala dosti mleka. Krava je nekaj dni krava in jala izredno veliko mleka. Nekega dne pa je bilo v selja konec. Najsi so jo tako skrbno molili, krava ni dala na dan več kot nekaj škodlice mleka. Zato čeli so jo krmili s najboljšim krmom. Vse rano Sosedje so začeli moliti, vati, da je krava začarava. Dajali so ji zdravilne čarom in proti raznim boleznim. Tudi to ni pomagalo. Nekega jutra pa v gospodinjstvo prišla v bit na vse zgodaj in zagledala pri kravi majhnega prasička, ki je stal pokonci na zadnjih nogah in se kravo prav nič ne mišljal za gospodinjstvo in so ga mornari šele s silo spravili proč od krave. Drugi dan so namolžili zopet toliko mleka kakor prve dni.

Velika škoda. No, dave je zgorci stari znanejši romanski samostan Tarn pri Pitešiji. V samostanu so se nahajali številni stariški rokopisi in dokumenti, ki so postali zelo važne stvari.

PO DOMOVINI

† Janez Molj

(Vogljje pri Kranju)

Dne 12. febr. smo v Senčurju položili k večmu počitku daleč na okrog znanega moža Janeza Molja, posestnika, gostilničarja, cerkvenega ključarja in mnogoletnega bivšega župana iz Vogljev (po mame »Sekneta«). Pokojnik je bil 55 let ključar družne cerkve v Vogljah. Bil je nadvse vnel za to, čemu hiše božje. — Kot gostilničar je bil pokojnik zelo ljubeč in veseleč. V svoji gostilni ni trpel ne praklinje, ne pretepačev, ne kvantačev in tudi ne pesalcev. Držal se je strogo gostilniškega reda in policijske ure. Piscu teh vrstih je večkrat izjavil: Imel sem gostilno čez trideset let, pa nisem nikoli kaznovan. — Rajni »Seknec« je bil zelo soka in močne telesne postave. Večkrat se je godilo, da je pokojnik, če niso hoteli fantje svedočeno iti iz njegove gostilne, ali pa so kakšna »skripača« pripeljali v gostilno, stopil k mizi, kričal kakor lev, in vse je bežalo iz hiše; marsikdo je tudi proti lastni volji prifrčal iz hiše na cesto. — Pokojnik je bil pošten krščanski bližnji in nad vse skrben in dober gospodar. V njegovi hiši si lahko vsak večer čul skupno molitev rožnega venca. Posebno bolan ni bil rajni Janez Molj nikdar v svojem življenju. Le lansko leto ga je bila hripa hudo napadla, ki mu je bila ostila v glavi v čelu neprestano večjo in manjšo bolečino. Dne 6. januarja t. l. ga je pa zadela delkap na možgane, od katere je pa bil še precej dolgo okreval. Toda dne 3. februarja t. l. ga je pa

kap zadela v drago, in dne 10. t. m. zjutraj ob 3 je za vedno zatlenil trudne oči v 85. letu starosti. Dne 12. t. m. smo ga prav slovesno ponesli ob velikanski udeležbi domačih in tujih faranov na farno pokopališče v Senčurju in ga položili, kakor je sam želel, v grob njegovih ljubih starišev, da tiskaj čaka skupnega vstajenja na poslednji dan. Počivaj v Bogu, pobožno sreč.

Jubilaj Sumarjeve matere

(Trnovo v Ljubljani)

Kdo v Krakovem in Trnovem ne pozna Sumarjeve matere, ki danes v Kladezni ulici 21 praznuje 90 letnico svojega življenja? Nobeden ji ne more prirediti osem križev, kdor jo vidi vsako jutro hi-

štetki k jutranji maši v trnovsko cerkev. Pa tudi pri domačem delu se suče kakor kakšna mladenka. Tako je naša jubilaunka, prava gorenjska ko-

Kako se obdrži ondulacija!

Gotovo ste bili že večkrat razočarani, ker vaša frizura ni dolgo držala. To je posledica učinkov alkalij, ki z vašim sredstvom za umivanje glave in las pridejo v las, da jih očistijo masti in neznane. Če pa neutralizirate po pranju las z »Aparanjem s sredstvom »Haarglanz«, bodo lasje zaradi krepilne učinkovitosti tega sredstva dalje časa obdržali svojo obliko in postali bodo od pomni, zdravi in lepi. »Haarglanz« je priložen vsakemu zavojčku »Črne glave«.

renina, ki se je rodila 26. februarja 1853 v Mednu pri St. Vidu nad Ljubljano kot hči posestnika Valentina Berganta. Kot brško dekle se je že z 20 leti poročila z Janezom Černotom, posestnikom v St. Vidu, vulgo pri Tirpju, ter je bila v St. Vidu najbolj poznana pod imenom »Tirpjeva mati«. A že po dvanajstih letih srečnega zakona ji je umrl mož Janez. Rodilo se je osem otrok, od katerih živita samo dve starejši hčeri, in sicer Manca, poročena Stresen, in neporočena Micka. Sin Janez, prevzemnik posestva, je padel leta 1916 na italijanskem bojišču pri Gorici, dočim je sin Leopold od istega leta pogrešan na ruskem bojišču. Leta 1906 se je preselila v svojo hišo v Ljubljano, kjer še danes kljub visoki starosti umno gospodinji in pestuje pravnuko. K številnim gratulantom se pridružuje tudi »Domoljub« z željo, da svoji 40 letni narodnici Vsemogočni dodeli še mnogo zdravih let!

Novice.

(Sinkov turn.)

Nimamo nič veselega poročati. Umrla je Črnivec Julka, stara 23 let. Bila je bolna eno leto in pol na neozdravljivi jetiki. Bila je cerkvena, zato ji je pevski zbor za slovo zapel žalostinko na njenem domu, na pokopališču pa Marijina družba, katere članica je bila. Počivaj v miru! — Kriza tudi pri nas razsaja, gasilno društvo že eno leto ni imelo nobene priveditve. — Naša cerkvenica ima tudi električno razsvetljavo. Seveda, zamankrat je še bolj skromna razsvetljava, ko pa pridejo boljši časi in dobri ljudje, bo pa še kaj več! Tudi po vasi že imajo povečan napeljavno električno razsvetljavo.

ata bankovca po 10 Din. Bankovci pa so bili eno zaznamovani. Uslužbenca sta nasedla na ta način so ju zasačili. Na domu enega teh službencev so našli še šest neodprtih pisem. Poštna uprava je zadevo prijavila državnemu žilstvu. Preiskovalni sodnik dr. Kresnik v sedaj preiskavo proti obema uslužbencema. Kakšen obseg zavzema ta afera, še ni mogoče določiti.

Lanski izumi. Iz Nemčije poročajo, da je bilo prijavljenih 70.000, dovoljenih pa 20.000 patentov. Med njimi je tudi patent za dežnik s svetilno napravo, patent za palice s kadirnim priborom, patent za pisalni stroj, ki reproducira človeško pisavo, patent za plago, ki se da ogrevati električnim toplotom, patent za svetilko s blaznolnikom, patent za zvočni molitvenik, patent za pištolo proti dozdevni smrti itd. 300 zaprosnih patentov se nanašajo na gumba za ovratnike, otroške ribelke in podobne reči.

Ure smrti. Profesor Fisher, rostockske univerze se ugotovil, da je izmed 1000 oseb, ki so umrle zadnjih sedem let, večina izdihnilo med 3 in 6 zjutraj. Na drugem mestu je čas med 8 in 11 zvečer. Redki ljudje umrjejo polnoči.

Chiasmodu, posebne rste riba v atlantskem morju, lahko požre drugo ribo, ki je veliko večja od nje same.

Na Francoskem priredijo dirke z noži, ki lahko prečedejo po 40milijonov uro. Noži so torej hitrejši ali bolj esgli kot konji.

me je pa pripeljati do tega, da mu odkrijem svojo bol, zato je začel pripovedovati žalostno povest svoje mladosti.

»Moj oče,« mi je pravil, »je bil vojaški ječar (prof), umrl je za kolero 1. 1866 na odhodu z italijanskega bojišča v Logatcu, kjer je tudi pokopan. Ostala sva z materjo sama na svetu. Mati me je po vojni spravila kot 12 letnega sina v vojaški kadetni zavod v Kisek (Köszeg, Güns) na zapadnem Ogrskem. Ko sem spuil 17. leto, so me potrdili k 17. pešpolku in me dodelili tukajšnji pripravljalni šoli, mati pa mi biva v Budimpešti. Ker ji pičila pokopajna ne zadostuje, se preživlja z delom svojih pridnih rok, šivanjem in kvačkanjem. Včasih tudi meni pošlje kaj podpore, brez katere tukaj ni živeti mogoče. V Kiseku smo dobili trikrat na dan gorke hrane, tukaj pa nam jo dajo samo opoldan, za vse drugo morajo učenci sami skrbeti. Življenje v tej šoli je slabše kakor pri kompaniji. Vojaku pri stotnij ostane vsaj tista malenkost 6 krajcarjev, ki jih dobivajo vsak dan. Tudi mi prejemamo to plačilo, a moramo si iz tega kupovati vse šolske potrebščine. Dostikrat je še tega denarja premalo; kdor torej od doma nima redne podpore, trpi lakoto ali pa mora delati dolgove. Učiti se imamo veliko, posebno boš moral porabiti več noči, da nas dohitiš, ker si mnogo zamudil vsled poznega vstopa v to šolo, katero smo pričeli že pred šestimi tedni. Učitelji so strogi, skoraj za vsako malenkost zapirajo v temnico, čuvati se je treba, da se človek izogne tej 24 urni noči.«

Razumel sem, da se ima bojevati tudi z mnogimi težavami in da trpi; dve trpeči duši sta se našli in spoznali. Odkril sem mu tudi jaz svojo bol, svoj namen, kako hočem doseči svoj cilj. Od tega časa se je najino prijateljstvo razvijalo bolj in bolj in držalo do groba. Zadnjikrat sva si stisnila roko dne 25. aprila 1919 na Dunaju, ko sem se šel od tam v Ljubljano. Umrl je dne

31. decembra 1920 na Dunaju in je pokopan na tamošnjem centralnem pokopališču.

Drugi dan zjutraj ob 5. uri je bila budnica. Vojak od dneva je bil odgovoren, da so vsi takoj vstali ter naredili red v spalnici in pri posteljah. Potem smo šli na zajtrk. Pdor je imel kaj denarja, si je lahko potolažil želodec z gorko kavo v kantini, kdor ga pa ni imel, se je pa moral zadovoljiti s komisom. Ta dan me je prijatelj Zebisch sprenil v kantino. Zajtrkovala sva belo kavo s kruhom in plačala vsak 5 krajcarjev. Ob 6. uri pa smo morali gojenci sedeti že pri knjigah.

Točno ob 8. uri pa se je pričel pouk. Ta dan je prvi vstopil v učilnico poročnik Doxat. Javil sem se pri njem. Odkazal mi je sedež in potem pokazal, kar sem zamudil, češ, da me bo konec januarja 1871 izprašal o zamujeni tvarini. Melo osupnel sem ga gledal in mislil, kako bom tem gospodom služil? Učiti se vsakdanje naloge, ponavljati zamujene in privatno študirati četrto latinsko šolo — vse to obenem — to niso mačje solze! A vendar še puske nisem vrgel v koruzo, naj pride, kar hoče, zmagati moram, to je bil moj sklep.

Doxat je vzel kredo v roko in začel risati na desko mogočno Azijo. Narisal je vsak nos, zaliv, ožino, reke, gorovje, ognjenike, mesta, vse zgodovinsko važnejše kraje, politično razdelitev itd. Knjige smo sicer imeli, a on se ni ravnal po njej, gotovo dvakrat toliko je še dodal. Razlagal pa je tako počasi in različno, da smo zlahka pisali za njim. Nekaj dni pozneje je za razlagal tvarino, ki je bila meni znana še iz gimnazijske dobe; zato sem odprl pod klopmo grško gramatiko in se po tihem učil. Kakor bi ga kakš pičila, odloži Doxat kredo in hiti naravnost proti meni. — Nisem več utegnil, da bi bil zaprl knjigo. Vzel mi je knjigo ter zakričal: »Grško se učite, namesto da bi poslušali in sedili moji razlagi! Desetnik od drevca, poljite ga takoj v arest in

senec, katerih je dovršil že trideset. Bil je odno katoliškega mišljenja in življenja in telesno ni do zlatih tedna. Naj počiva v miru!

Sv. misijon.
(Subor.)

Pri nas smo imeli sv. misijon, katerega so vodili g. p. Pristav, p. Sečnik in p. Remec iz župe Jezusove iz Ljubljane in tako gorčični in sicer srbojčini pridigarji, kakršnih se nimajo čutili. Misijonisti so bili v četrtih. Fanike misijonske pobožnosti je bil v četrtih. Fanike so bili posvobljeni naj pridejo ob četrti na ženski večer s svečami, da počaste Zveličarja v največnem Zakramentu. Ob tej pobožnosti ni nastalo nobene okoliščine. Pobožnosti v cerkvi je sledila praznina za Najsvetejšimi. Cerkev in okolica cerkve se kopala in morajo tuči. Ko se je procesija vrnila v cerkev, je sledila še posvetitev presv. Srca in blagoslov. Ob tej priložnosti se je lepo zahvaljevalo našemu župniku, ki nam je pripravil sv. misijon. Naj se hvala pa gre g. p. misijonarjem za njihove čiste govore. Dobri Bog naj obilo poplača njihov duh za zveličanje duš.

Tine: Če ga nimam je krif, če ga imam je pa Janez: Te ne razumem.

Tine: Že v jeseni sem nekaj iztržil in ta denar imam sedaj vredno pri sebi.

Janez: To je pa res nerodno in povrh se ne more, nevarno! Ali bi ne bilo bolje, da denar nabereš?

Tine: Kje pa, da bo varnej?

Janez: Jaz nalamam svoje izkupičke pri policiji na Sutni, ki ima svojo hišo. Tam denar dobro obstanejo in nove vloge tudi izplačujejo.

Radio

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 2. do 9. marca.

Vsak delavnik: 12.15: Plošče, 12.45 Dnevno večer 13.00 Cas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 18.00 Cas, poročila. — **Četrtek**, 2. marca: Opoidno kvarteto, 18.30 Italijanski, 19. Korist različna, 19.30 Pogovor s poslušalci, 20.00 Prenos s nama: Simfonični koncert, 22.15 Salonski kvintet. — **Petek**, 3. marca: 11.15 Šolska ura, 18.30 Iz zgodovine, 19.00 Francoščina, 19.30 Zdravstveno vprašanje za družino in dom, 20.00 Švicarsko-španski večer (prenos iz Švice). — **Sobota**, 4. marca: 17.00 Salonski kvintet, 18.00 Vzgojni pomen potovanja v tužino, 18.30 Angličina, 19.00 Kdo ra biti zavarovan?, 19.30 Iz zgodovine filozofije, 20.00 Koncert pevskega društva »Taborec«, 21.00 Čajski: II. simfonija na ploščah, 22.00 Salonski kvintet. — **Nedelja**, 5. marca: 7.30 Travnitstvo, 8.00 Poročila za kmetovalce, 8.15 Gimnastika, 8.45 Poročila, 9.00 Reklamne panoge, 9.30 Plošče, 10.00 Ostriki, 10.30 Prenos koncerta unijatskega cerkvenega zbora iz cerkve Sv. Petra v Ljubljani, 11.00 Cas, poročila, plošče, 15.00 Splošno gospodarstvo, 15.30 Koncert pevskega in tamburaškega občinskih vajencev in vajen, 16.30 »Revizor« (opojni), igra Lindski oder, 20.00 Vijolinški koncert g. Fanike Brandlove, 20.45 Salonski kvintet, 21.00 Cas, poročila, plošče. — **Ponedeljek**, 6. marca: 20.00 Esperanto, 19.00 Srbohrvaščina, 19.30 Usmeritev naše intel. mladine po vojni, 20.00 Prenos iz Beograda. — **Torek**, 7. marca: 11.15 Šolska ura: Zlata Praga, opoldne Radiokvartel, 18.30 Angličina, 19.00 Polhov gradec, 19.30 Junaki današnjega časa, 20.00 Prenos iz Zagreba, 21.30 Predavanja iz Pariza: Komemoracija Arist. Brianda. — **Sreda**, 8. marca: 17.30 Otroški kotiček, 18.00 Anška glasba na ploščah, 18.30 Plošče, 19.00 Rusščina, 19.30 Literarna ura, 20.00 Dr. Benjamin Ipavčev gov. 21.20 Prenos iz kavarne Zvezda.

Naznanila

Radovljica. Redni občni zbor Kmetijske in rokodelske zadruge v Radovljici se vrši v sredo, dne 3. marca 1933 ob pol 8 dopoldne v tržnihih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo nadzorstva in nadzorstva. 2. Potrditve rač. zaključkov leta 1932. 3. Volitev nadzorstva. 4. Citanje revizijskega poročila. 5. Sprememba pravil. 6. Služajniški. Društvo Sv. Marte v Strelški ulici ima v nedeljo, dne 12. marca ob 17 občni zbor v svojih prostorih. Društvo Dopsivalna esperantska kola daje informacije vsem, ki se zanimajo za esperanto. Obrnite na »Dopsivalna esperantska kola«. Jesenje. Publ. (v. or.). Priložite vzamko za odgovor!

Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, 28. februarja.

Tržne cene v Ljubljani. Izmed živine so se v zadnjem tednu podražili voli I. vrste ter prašiči špeharji in pršutarji. Volov I. vrste prihaja zelo malo na trg, cena se jim je dvignila za 50 par pri kilogramu. Prav toliko se je dvignila cena pri prašičih, ker je bilo zanje spričo dobre zime še vedno dovolj povpraševanja.

Cene živini so: voli I. vrste 4—5, voli II. vrste 3—3.50, voli III. vrste 2—2.50. Telice: I. vrste 4, II. vrste 3, III. vrste 2 Din. Krave I. vrste 3—3.50, krave II. vrste 2—2.50, krave III. vrste 1—1.50 Din. Teleta I. vrste 5—6, teleta II. vrste 4—5 Din. Prašiči-špeharji: domači 8—9.50, hrvaški 9—10 Din. pršutarji 7 do 8 Din. Slanina 14—15 Din kilogram. Goveje surove kože: kravje 6, volovske 8, bikove 4—5; telečje surove kože 10; svinjske surove kože: domače 4, hrvaške 0.50—1 Din — vse za en kilogram. Mleko 2—2.50 Din liter, čisti med 18—20 Din kilogram. — **Zitne cene:** Omembe vredno je, da se je v zadnjem tednu pomenil edinole fižol in sicer je zdej 240 Din najvišja cena za 100 kg, doslej pa je bilo to najnižja cena. Sicer pa so cene žitu nespremenjene, kakor sledi (vse za 100 kilogramov): pšenica 260—275, ječmen 175 do 190, riž 200—210, oves 170—185, kuzuza 120 do 135, fižol 225—240 (prejšnji teden 240 do 350), pšenična moka 425—440, kuzuza moka 175 Din. Borzne cene za žito (franko vagon, postavljen v Slovenijo): pšenica, bačka 290 do 300, kuzuza 122.50—130 Din za 100 kilogramov; moka (franko vagon): bačka, nularica 450 do 455, banatska, nularica 460—465 za 100 kilogramov. — **Cene krmilom za 100 kilogramov:** lucerna (seme) 1800, seno (krma) 60 do 80, slama 60—70 Din. — **Drobni kmečki pridelki** (cene na živilskem trgu v soboto 25. febr.): jaje je na trgu zmerom več, cene so se ponovno nekoliko znižale, tako da prodajajo jajca tudi že po 1.25 Din par. Boljša, debelejša jajca so po 75 par do 1 Din eno. Pač pa je na trgu zelo malo perutnine, ker je

pač premraz. Cene perutnini so zaradi tega dovolj trdne, blago se dobro proda: kokoši 20 do 30 Din ena, piščanci 25—35 Din par. Krompir je po 1 Din, na prodaj ga je zelo malo, prodaja se bolj težko. Kislo zelje je po 3 Din, kisla repa 2 Din kilogram. Cebula 1.50—2 Din kilogram. Fižol je po 3 Din liter, kuzuza za krmo po 2 Din, pšeno za kašo po 3 Din liter. Zelenjave je zaradi trdega mraza malo na prodaj, salate skoraj nobene, dalmbatinske karfijske tudi ne, mnogo pa radiča po 1 Din merica. Motovilca zaradi novo zapadlega snega ne prinesejo na trg. Nekoliko podražila so se jabolka, ki jih je bilo na trgu manj, pa več boljših vrst. Kilogram so prodajali 4—5, slabše tuči po 3 Din. Mlečni izdelki: maslo 28 Din, siri 18—24 Din kilogram.

Sejem za krzno se je vršil v Ljubljani 20. in 21. febr. ter so se dosegle sledeče cene za prvovrstno blago: lisice gorske 204—270 (izredne kože tudi do 310 Din), lisice poljske 160—180 Din, kune zlatice 600—750 Din (izredne kože tudi do 950 Din), kune belice 560 do 650 (izbrane kože tudi do 700 Din), dihurji 75—95, veverice 430 Din, reverice skart 50 par, divje mačke 75—90 Din, divji zajci 4.80 Din, jazbeci 75 Din, vidre 300—400 Din, bele podlasice 30—35 Din, gamzi 20 Din. Za domače mačke in domače zajce, ružave podlasice, srne, krte, polke, merjase in volkove ni bilo pravega zanimanja, sicer pa tudi ni bilo večjih množin tega blaga. Za zgoraj navedene kože pa je bilo dovolj kupcev iz vse države, pa tudi iz Italije, Avstrije, Nemčije, Čehoslovaške in celo iz Švedske. Posebno uvažen kupec je bilo Privilegirano društvo za izvoz iz Beograda, ki je kupilo znatno množino krzna in s tem vplivalo, da so dosegli prodajalci visoke cene. Največ zanimanja je bilo za dobro krzno, zlasti za kune zlatice, kune belice, lisice in dihurje.

IGNACIJ NAROBE, TAPETNIK, GOSPOVETSKA CESTA ŠTEV. 16 (PRI LEVU).

Nekaj o framasonih

Pretekli teden smo poročali, da je nekaj poslancev, med drugimi poslanec dr. Gavrančič, predložilo narodni skupščini zakonski predlog, naj se izizeno iz Jugoslavije jezuitje. Ta predlog je utemeljen med drugim tudi s temle stavki: Ne more biti dober državjan ali nacionalist tisti, ki je vezan s kako posebno zavezo, prisego ali obljubo osebi ali ustanovi, ki je izven države ali nacije, ker bo tak državjan v odločilnem trenutku vedno dal prednost zahtevam in koristim tiste oblasti, s katero je močnejše zvezan.

Z ozirom na to trditve prinaša nedeljska »Hrvatska Straža« daljši članek o framasonski prisedi ter pravi:

»Dr. Gavrančič in tovariši so začeli najprvo obratunavati z jezuiti, čes. da mora jezuit po svoji obljubi ubogati najprvo papeža ali jezuitskega generala, kateri lahko naloži kaj takega, kar je v nasprotju s državnimi ali narodnimi interesi. Čudimo se, da je ravno dr. Gavrančič postavil to trditve ter hoče najprvo pričeti izganjati jezuite! Jezusova družba je red. čigar članstvo in delovanje je javno, da ga lahko celo dr. Gavrančič kontrolira. Imamo pa v Jugoslaviji organizacije, katerih javnosti ne more kontrolirati. Ta organizacija so obveze njenih članov mnogo večje in težje, ni so obveze njenih članov mnogo večje in težje, kakor pa obveze članov družbe Jezusove. Če že gre za to, da je treba prepovedati organizacije, ki imajo mednarodne zveze, bi bilo treba najprvo začeti z družbo, ki je v resnici pogubna za javni red in za narodne interese. Mislimo na svobodno zidarstvo.

Framasonska miselnost v prvi vrsti temelji na internacionalizmu, poudarja in razširja vse tisto, kar je ljudem, veram, rasam, narodom in državam skupnega. Vse posebnosti človeštva in ločitve na posamezne organizme, kakor so n. pr. cerkve, države, narodnost, smatrajo framasoni za postransko stvar. Framasoni so po svojem prepričanju kozmopoliti. Pravemu masonu je domovina vse svet, in on sam čisto slučajno pripada temu narodu ali oni državi. Vsak član pravilne framasonske lože sam po sebi postane član svetovne framasonske zveze ali »masonske bratske vege«. Ta framasonska bratska zveza je po vsem svetu enotna. Na primer Veliki Orijent Francoski ali Velika Loža Angleška sprejema za svoje goste in člane vse framasonske brate, ki so organizirani kjerkoli po svetu.

Posamezne framasonske »delavnice« delujejo pod varstvom framasonskih zveznih oblasti, ki pripadajo tujim, da celo sovražnim državam, ako same doma nimajo svojih višjih oblasti. Vsako prvotno celico v framasonski organizaciji, ki se imenuje »prva luč«, more pripraviti le dekret kake masonske velike oblasti. Če take v državi ni, jo prižge kaka druga vrhovna oblast izven države. Tako so pripravili »prvo luč« v Srbiji (ustanovili framasonsko delavnico) Italijanski Garibaldinci l. 1875 s posredovanjem tedanjega italijanskega konzula. Leto dni kasneje so Garibaldinci ustanovili prvo srbsko ložo pod imenom »Luč Balkana«, ki je delovala pod vrhovnim varstvom italijanskega Velikega Orijenta. Pod italijanskim varstvom so srbske lože delovale do l. 1912. Suverena velika

loža Madjarska je l. 1890 »prižgala loč« v belgrajski delavnici »Pobratim«.

Velika loža madjarska je 1872 ustanovila »delavnico« v Sisku, katero so 20 let kasneje prenesli v Zagreb pod imenom »Hrvatska vila«. Voditelj je bil madjaronški prvak dr. pl. Bojničić od Plavna. Pod zaščito madjaronških lož so delovale lože na Hrvatskem do l. 1918. L. 1919 se je ustanovila velika loža Srbov, Hrvatov in Slovencev z imenom »Jugoslavija« s sedežem v Beogradu kjer pa se danes deluje druga loža z imenom »Ujedinjenje« pod varstvom francoskega Velikega Orienta.

Framasonsko članstvo je razdeljeno na več redov. Voditelje imenuje višje organizacije od zgoraj. Tako je leta 1912 grški Veliki svet ustanovil Vrhovni svet Srbije na ta način, da je vrhovni veliki komander Velikega sveta Grške po svojih delegatih z dekretom postavil in slovesno instaliral »prevzviščenega« vrhovnega velikega komandera Velikega sveta Srbije, brata G. W., sedanjega vzvišenega velikega komandera Velikega sveta Jugoslavije in istočasno velikega mojstra Velike lože »Jugoslavija« v Beogradu. (Te podatke črpa »Hrvatska Straža« iz knjige »Slobodno zidarstvo, njegov cilj in principi, njegova prošlost in sadašnjost«, pisma brata Sr. J. Stojkovića jednom neposvečenom prijatelju.)

Če je tedaj kaka organizacija že po svoji ideologiji in po svoji organizaciji bolj mednarodna z manj narodna, je gotovo masonerija, ki ne pozna ne domovine, ne države, ne nacionalne pripadnosti, ampak ji je domovina v praksi tam, kjer se »bratom« godi najbolje. (Masonsko geslo se glasi: Ubi bene, ibi patria — kjer je dobro, tam je moja domovina.)

Framasonski člani očitajo jezuitom slepo pokorščino generalom njihovega reda in sv. Očetu. Mišljeno je tukaj četrti obljuba jezuitov, ki pa se nanasa na to, da je jezuit po njej dolžan iti v misijone med vernike ali nevernike, kamorkoli ga hočejo. Ta obljuba ni prav nič v primeri s tako zvano strašno prisego, ki jo mora napraviti framasonski kandidat predno ga sprejmejo v framasonsko bratstvo. »Hrvatska Straža« popisuje, med kakšnimi fantastičnimi ceremonijami mora framasonski kandidat dati prisego, ki bi bila res strašna, ko bi ne bila obenem tudi smešna. Ta prisega se glasi:

»Prisegam pri imenu najvišjega vseh svetov, da ne bom nikdar izdal skrivnosti znakov, namenov, naukov in navad prostozidarskih in da bom o tem vedno molčal. Objublim in prisegam pri Bogu, da ne bom o tem nikdar nič izdal, niti v pismu, niti z znakom, niti z besedo, niti z namigavanjem, da ne bom o tem nikdar nič pisal, dal tiskati, da ne bom nikdar razglasil nič tega, kar mi je bilo doslej zaupano in kar mi bo še zaupano. Obvezujem se in sprejemam to kazen, ako kdaj prelomim besedo: Naj mi izgo ustnice z razbeljenim železom, naj mi odsekajo roke, naj mi odsekajo glavo, a truplo obesijo v loži, ko se bo sprejemal drugi brat, na sramoto moje nezvestobe in za vzgled drugim. Polem naj mi sežgo truplo, a pepel vržejo v veter, da ne celane sledu spomina na moje izdajo.«

Tedaj tako prisego napravljajo frasoni. Če upoštevamo, da je za javnost framasonska organizacija tajna, in ne le zaključena, kakor trde sami, da javnost ne sme vedeti ne za člane, ne za delovanje lože, tedaj je jasno, da je framasonstvo strašno in pogubna organizacija za državo, narod in družbo. Za jezuitski red pa lahko vsakdo ve, kdo je njegov član, ker se ti člani ne skrivajo, ampak v redovni obleki javno nastopajo, delujejo in pridigajo ob belem dnevu ter jih po njihovih delih mora vsakdo kontrolirati, kaj delajo. Kdo pa more vedeti, kaj lože delajo v svojem brezdomovinskem kozmopolitizmu in v svoji breznarodni in protinacionalni organizacijski odvisnosti?

Dr. Gavrančič se sklicuje na to, da je škof Strossmayer v svojih zaupnih pismih Račkemu imel pomisleke proti jezuitom. Naj se še mi sklicujemo na Strossmayerja ter povemo, da je Strossmayer o framasonih imel najslabše mnenje ter je zahteval, da je framasone treba iztrebiti. Prostozidarstvo je imenoval Strossmayer »sektu brezumnikov in oholežev«. Proti tej mafiji se je Strossmayer javno boril in klical vlado in škofo, naj preženo z njegovega vseučilišča »brezbožnike in svobodne zidarje«. Proti framasonom Strossmayer ni grmel v kakem zaupnem pismu svojemu prijatelju, ampak je organiziral proti njim javen bob, javno obrambno akcijo in proti njim izdal javna pastirska pisma.

»Hrvatska Straža« zaključuje svoj članek ta-

kole: »Ako je gospodini Gavrančiču in tovarišem kaj do spomina ustavivitelja hrvatskega vseučilišča, ne bodo z nobenim zakonskim predlogom bolj počutili spomina velikega škofa kakor s tem, da v prvi vrsti izločijo iz države lista, katere je Strossmayer amiral za zaklete sovražnike svojega dela, kateri pa so v boju proti Strossmayerju in njegovi duhovni dedičini bili sluge Khuena in vsake protinacionalne politike, kateri pa so pozneje onečastili spomin velikega škofo s ponesrečenim poskusom monopolizirati njegov nauk.«

Za smeh

Brezposelnost je bila vsesplošna, tudi za mladoletne ni bilo dela. Toda dandanes je treba biti navihani, bolj kot kdaj prej. Nacek je bral in serat, da ta in ta trgovec potrebuje tekača. Nacek je takoj tekel tja, toda, pred njim jih je bilo že sto. Ni ni opravi, gospod je dejal, da potrebuje starejšega fanta. Čez par dni se je Nacek zopet pojavil pri onem trgovcu, ta ga je spoznal, rekoč: »Saj si bil že tu pred par dnevi, kaj ne?« — »Da, bil sem,« je odvrnil Nacek korajžno. »Mar ti nisem rekel, da rabim starejšega fanta?« — »Da, rekli ste in zato sem tu, kajti danes sem starejši kot pa sem bil zadnji.« Odgovor je trgovcu tako prijal, da je Nacek res vzel v službo.

—0—

Navihanost. »Zakaj si pa pošiljal tja gori poljube z roko?« Ali stanuje tu tvoja nevesta?« — »Kaj še. Bil sem v zastavljalnici, pa ni da bi moral vsak vedeti, po kaj sem prišel v to hišo.«

Težka zakonea. Gospod (težak 200 funtov) in gospa (240 funtov) prideta v trgovino avtomobilov. »Sklenila sva kupiti avto,« pravi gospod. »Kakšnega bi nama svetovali?« — »Avtobus.«

Zgodba o kuščar,u

Enkrat je en kuščar bil

Ki črne mravlje je lovil

Pa se jih je nazobal tok'

Da je nazadnje reko: pok!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali tje prostor veja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo postov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kmetovalci, pozor!

Vrta in travna semena zanesljiva po zmernih cenah dobiš pri J. S. p. Turš, Novo mesto.

Sene in slamo prodaja Anton Hočvar, Zg. Siska 11. Ljubljana VII.

Mlin in žago ter celo posestvo, njive, travnike in gozd prodaja ali da v najem Janez Kraunik, Leše 14, p. Brezje.

Prodajam sanke, vožjo, 1. vrstne sanke in 20 kvint sena — Baloh Jakob, Bled.

Vremenski Za vsakega čitatelja je še vedno na razpolago vremenski barometer, ki zelo zanesljivo kaže vreme za 24 ur naprej (pat. št. 9514). Pošiljite oglas in zme-ek Din 3 50 v znakmah na naslov razpisovalca: Barometer, Ljubljana I, poštni predal št. 18. Eno izmed mnogih zahvalnih pism se glasi: Ker je Vaš barometer res nekaj posebnega in izvrsten vremenski napovedovalec, prosim, da mi pošljete še enega s spoštovanjem Venecija v Hleptše, ravnotelej zadruga v Stražišču pri Kranju.

Mlin z gospodarskimi mlini posloji in več parcelami na Brezjah, Gorenjsko, poceni in pod ugodnimi pogoji naprodaj. Vprašati Trgovina Grašič, Brezje.

Kupim hranilne knjige žice ljubljanskih denarnih zavodov. Naslov pove uprava Domoljuba pod št 2164

Službo cerkvenih

Išče mlad pošten, vzgojen čevljar — Demšar, Novigrad na Dobri p. Netretič, Saska binovina.

Diploma abotične in hruštavne gozelo nizki cen: nudi Gabrijel Koren št. II pri Velenu

Pesolila podobljaja »Zadruga«, Ljubljana pp 307. Sprejme porzjenjke

Ženske tri, jeklene, teže v sp. 2890, 1580, 1042 vlie l. 1922, glas B. Des in Fen, brez jarinov, prod sredi aprila, im urad v Predvdoru pri Kranju

Kitove bukove in smrkove kupujejo. Ponudbe na po ni št. 205. Ljubljana

Harmonike že od znanne firme imam na zalogi Velika lahni izdelnjem kromsline in klavirske, tudi je naročilo, sprejemam popravila. Pri meni se dobe vsi deli za harmonike. Fran. Kuclet, izdelovatelj harmonik, postaja Drenov grič, Vrhniku, Jugoslavija.

Satarja ali starejšega hišca, izročilnega v vseh kmetijskih poslih živinore in sadjereji ki tudi sard-la, iščem v službo. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »prodaj in zanesljivo št 2181.

Kupujem sivovalce. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »25«.

Posojilnica in hranilnica v Poljanah nad Skofjo Ljubo izjavlja, da bode vse hranilne vloge, vlozene l. jan 1933, na zahtevu takej izplačevala. Obe so iste kot od starih vlog. Ne pridejo pa tu v poštev prepisi iz ene na drugo knjizico.

V gledališču. Oče in sin sedita na galeriji. Sin venomer vstaja in se sklanja naprej. Oče v strahu, da se ne bi zgodila nesreča, pravi: »Nikar se ne sklanjaj tako globoko, sicer se še padeš v prtiličje in bom moral zate plačati trikrat več.«

Lovska. »Trej, g. višji sodni svetnik, ki liko zajcev ste včeraj na lovu obsodili na smrt?« — »Dvajset. Toda vsi so bili polni pomilosti.«

Zdravnikova žalost. »Zakaj si tako žalosten, doktore?« — »Zaradi svojih pacijentov.« — »Kaj jim gre tako slabo?« — »Ne, toda čati noče nihče.«

NALAGAJTE DENAR pri HRANILNICI IN POSOJILNICI V KAMNIKU ŠUTNA 22, lastna hiša

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Ugodnosti: Jamstvo presega večkratni znesek vaših vlog. — Dobro obrestovanje. — Nove vloge vedno plačljive. — Delokrog neomejen. — Na razpolago poštno položnice.

Pišite! — Vprašajte!
— Takoj odgovor!

Pridite!

(Slesušek pri Vačah.)

Vsak petek v postu bo naša prijazna cerkvena Križa zopet vabila in sprejemala vaše bogome romarje, da ob Njegovem trpljenju najdejo šibo v lastnem trpljenju ter ob Njegovem križu svojo moči za nadloge, ki zlasti danes trkajo na nas. Opravilo bo ob 8 zjutraj. Ozemlje okrog Kamnika je zgodovinsko. Po vsem pogorju naokrog bili v starodavnih časih naseljeni Kelti, oziroma Germani. Od tu so delali pohode na sovražnika, na teh pogorjih pa tudi umirali, kar priča vse polno grobnic in gomil. Veliko teh je že prekopenih, še več pa odkritih. Turist ima poleg svežega zraka in enega razgleda lepo priložnost, da pri izkajanju starih starin poskusi svoje srečo.

in Dopisovalni nemški tečaj. Prijave še vedno odprejemam. Mesečna učnina 15 Din. Pišite na nadzorništvo »Domoljubac« pod »Nemščina 15«. Pri- te namko za odgovor!

edni občni zbor Mlickarske zadruge na Vrhniki, dne 2. z. o. z., se bo vršil v nedeljo, dne 5. marca 1933 v dvorani Rokodelskega doma ob 3 popoldne s slečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zad- ruge občnega zbora; 2. Volitev enega člana pred- stavnštva; 3. Volitev 3 članov nadzorništva; 4. Slu- čajnosti.

Brinje in fige dobite zopet **FRANC POGAČNIKU** v Ljubljani, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnici)

Molččnost je najlepša čednost na svetu; če jo uporablja o pravem času, se nikdar ne bo.

Dunajski sejem

12. do 19. marca 1933

(Neue Burg 12. do 18. marca)

Posebne prireditve:

Razstava pohištva / »Elektrika v gospodinjstvu« / »Novodobni plinski aparati« / Radio in Ravag- razstava / Dunajska platilna moda / Salon kožuhovinaste mode / Fotografiranje in po- tovanje / Razstava avtomobilov in motornih koles / Železno in patenno pohištvo / Razstava kolarstva / Stavbarstvo in gradbe cest / Rastoča hiša / Prensljivo stavbe / Petrolojska raz- stava / Avstrijski pletarski izdelki / Iznajdbe Poljedelski stroji in orodje / Irlanila in nasla- dila / Kmetijska in gozdarska vzorčna razstava.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje v Avstrijo. Ogrski prehodni vizum se ob predložitvi sejemске izkaznice dobi na meji. Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih že- leznicah, na Donavi, Jadranskem morju lu zračnem prometu. Pojasnila vseh vrst ter sejemске izkaznice (a Din 50.—) se dobe pri

Wiener Messe - A. G., Wien VII

ter med lpskim spomladanskim sejmom pri poslovalnici v Leipzigu, Oesterr. Messhaus, pri častnih zastopnikih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska c. 31, Zveza za tujski promet v Sloveniji, »Putnik« Dunajska c. 1 Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnik« podružnica Hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora.

Svetovna semena

so preizkušena in najboljša

Ako takih semen v Vašem kraju ni dobiti, potem se obrnite na veliko trgovino s semeni

Josip Urbanič, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 8
(nasproti hotela »UNION«)

Cenik vseh vrst semen za vrt, trav- nik in polje je brezplačno na raz- polago, le pišite po njega.

Širite Domoljuba!

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikoperilo, dišeča mila in vezenine, vse potrebščine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd.

po najnižji ceni dobite le

pri tvrdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Tel. 2913 Sv. Petra nasip 7 Tel. 2913 blizu Prešernovega spomenika (za vodo).

Ljudska posojilnica v Ljubljani

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6 (v lastni palači)

obrestuje

hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din

